

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-16478/2022-ERU

V Ostravě dne 2. prosince 2022

Č. j. 16478-9/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-16478/2022-ERU, zahájeném dne 11. října 2022 z moci úřední podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněnými z přestupků, kterými jsou

společnost **Areal Metra a.s.**,

se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (dále též jen „účastník řízení č. 1“),

práv. zast. JUDr. Liborem Konečným, advokátem,

se sídlem Moravské náměstí 1007/14, 602 00 Brno, ev. č. ČAK 07074,

a

společnost **Areal Blansko M1 a.s.**,

se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 097 10 558 (dále též jen „účastník řízení č. 2“),

ve věci podezření ze spáchání trvajících přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon 2020“), kterého se měl dopustit účastník řízení č. 1, a souběhu 2 trvajících přestupků, a to přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, kterého se měl dopustit účastník řízení č. 1, přičemž odpovědnost za jeho spáchání mohla přejít na účastníka řízení č. 2 a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále též jen „energetický zákon 2021“), kterého se měl dopustit účastník řízení č. 2, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost Areal Metra a.s., se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (účastník řízení č. 1), **se uznává vinným ze spáchání trvajících přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020**, kterého se dopustil tím, že v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020, v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020, podnikal v energetických odvětvích bez licence, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020, požadoval po konečných odběratelích plynu, uvedených v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě na adrese [REDAKCE]

[REDAKCE] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 491 132,08 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona 2020 se **společnosti Areal Metra a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (účastník řízení č. 1) za spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020 ukládá **pokuta ve výši**

418 000 Kč (slovy: čtyři sta osmnáct tisíc korun českých),

kteřá je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 177221.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se **společnosti Areal Metra a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (účastník řízení č. 1) ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 177221.

IV.

Obviněný z přestupku, společnost Areal Blansko M1 a.s., se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 097 10 558 (účastník řízení č. 2), se

- a) **jako právní nástupce společnosti Areal Metra a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (účastníka řízení č. 1) **uznává vinným ze spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020**, kterého se **společnost Areal Metra a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (účastník řízení č. 1) dopustil tím, že v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020 podnikal v energetických odvětvích bez licence, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020, požadoval po konečných odběratelích plynu, uvedených v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě na adrese [redacted] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 491 132,08 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk, a
- b) **uznává vinným ze spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2021**, kterého se dopustil tím, že v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2021 podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem a/nebo bez licence na distribuci plynu, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2021 požadoval po konečných odběratelích plynu, uvedených v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě na adrese [redacted] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 35 919,54 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.

V.

Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona 2021 se **společnosti Areal Blansko M1 a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 097 10 558 (účastník řízení č. 2) za spáchání celkem 2 trvajících přestupků, konkrétně pokračujícího přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a)

energetického zákona 2020 a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2021, ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

90 000 Kč (slovy: devadesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 177222.

VI.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se **společnosti Areal Blansko M1 a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 097 10 558 (účastník řízení č. 2) ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 177222.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření vedených pod sp. zn. 04096/2020-ERU a sp. zn. 02227/2022-ERU realizovaných Energetickým regulačním úřadem (dále též jen „ERÚ“, „Úřad“ či „správní orgán“) bylo zjištěno, že účastník řízení č. 1 a účastník řízení č. 2 (společně také jen „účastníci řízení“) mohli při poskytování plynu konečným odběratelům v odběrném místě na adrese [REDAKCE] EIC [REDAKCE] (tento areál dále též jen „[REDAKCE]“), porušit povinnost uloženou jim ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021.

II. Průběh správního řízení

II. I. Správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-01934/2022-ERU

- [2] Dne 19. ledna 2022 byly do správního spisu vedeného pod sp. zn. OSR-01934/2022-ERU záznamem č. j. 01934-2/2022-ERU z téhož dne vloženy kopie podkladů ze spisu šetření sp. zn. 04096/2020-ERU týkající se účastníka řízení č. 1 (vyjádření, faktury, smlouvy).
- [3] Po vyhodnocení tehdy zjištěných skutečností zahájil Úřad s účastníkem řízení č. 1 podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 20. ledna 2022, č. j. 01934-3/2022-ERU, bylo účastníku řízení č. 1 doručeno téhož dne. V tomto oznámení byl účastník řízení č. 1 poučen o právu navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko ve smyslu ust. § 36 správního řádu.
- [4] Sdělením č. j. 01934-4/2022-ERU ze dne 8. února 2022 Úřad účastníka řízení č. 1 vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení č. 1 sděleno, co je považováno za podklady pro vydání rozhodnutí.
- [5] Po zaslání kopií spisu sp. zn. OSR-01934/2022-ERU, doručených právnímu zástupci účastníka řízení č. 1 dne 10. března 2022, se účastník řízení č. 1 vyjádřil k podkladům rozhodnutí vyjádřením datovaným k 15. únoru 2022, doručeným Úřadu dne 25. března 2022. Účastník řízení č. 1 v tomto vyjádření mj. uvedl, že s účinností ke dni 1. prosince 2018 byl účastník řízení č. 1 rozdělen přeměnou odštěpením se vznikem nových společností. V důsledku přeměny přešlo vlastnictví rozvodů plynu

a elektrické energie v odběrných místech na adrese [REDAKCE] sloužících k zajištění dodávek plynu a elektrické energie konečným odběratelům, na nástupnickou společnost Areal Blansko LDS a.s., se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 07688679 (dále též jen „Areal Blansko LDS a.s.“). Ta převedla vlastnické právo k rozvodům plynu zpět na účastníka řízení č. 1 smlouvou o prodeji potrubí ze dne 4. prosince 2019. Právní argumentaci účastníka řízení č. 1 se správní orgán věnuje níže v tomto rozhodnutí.

[6] Sdělením č. j. 01934-10/2022-ERU ze dne 20. dubna 2022, doručeným účastníkovi řízení č. 1 téhož dne, Úřad upřesnil předmět vedeného správního řízení. Toto Úřad vedl pro podezření účastníka řízení č. 1 ze spáchání trvajících přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona v rozhodném znění, kterého se měl účastník řízení č. 1 dopustit tím, že:

- v období od 1. ledna 2017 do 31. října 2018 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s elektřinou/plynem a licence na distribuci elektřiny/plynu, když v postavení zákazníka podle ust. § 28 odst. 1 písm. g) a § 62 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, požadoval po konečných odběratelích elektřiny a plynu, kterým rozúčtoval odebranou elektřinu a plyn v odběrném místě v [REDAKCE] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 2 792 585,23 Kč (2 237 287,68 Kč u elektřiny a 555 297,55 Kč u plynu), které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk; a
- v období od 1. prosince 2019 nejméně do 31. května 2020 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020 podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem či licence na distribuci plynu, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020 požadoval po konečných odběratelích plynu, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě v [REDAKCE] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 368 980,72 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.

[7] Současně Úřad účastníka řízení č. 1 vyzval k doplnění informací a podkladů, a to:

- vyjádření k fakturám č. [REDAKCE] a [REDAKCE] které byly v měsíci lednu 2017 vystaveny společnosti [REDAKCE] a.s. se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále též jen [REDAKCE]), především zda se v případě faktury č. [REDAKCE] jednalo o fakturu opravnou či zda byla požadována úhrada obou těchto faktur;
- sdělení, zda byly odebrané komodity (elektřina či plyn) v předemných obdobích spotřebovávány i účastníkem řízení, případně v jakém množství, nebo bylo konečným odběratelům poskytnuto a rozúčtováno veškeré množství elektřiny a plynu odebrané od společnosti [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále též jen [REDAKCE]);
- objasnění (např. doplněním do excelových souborů k jednotlivým položkám), jak konkrétně souvisí náklady uvedené v souborech „[REDAKCE]“, „[REDAKCE]“ a „[REDAKCE]“ na listech nazvaných „[REDAKCE]“

dokumenty Úřad získal od účastníka řízení č. 1 v rámci prováděného šetření) s provozem a údržbou odběrného zařízení používaného k dodávkám energií konečným odběratelům; a

- doložení (např. fakturami, výplatními páskami apod.), že výše uvedených částek za „Provozní náklady“, byla požadována právě a pouze v souvislosti s provozem a údržbou odběrných zařízení účastníka řízení v areálu ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, kdy pouhý odkaz na stanovení „provozních nákladů“ procentním vyjádřením na základě nákladů minulého roku bez prokázání jejich skutečného vynaložení není v rozhodovací praxi ERÚ považován za dostatečný.

- [8] Na to reagoval účastník řízení č. 1 vyjádřením k upřesnění předmětu řízení ze dne 27. května 2022. V tomto vyjádření uvedl, že faktura č. [REDAKCE] vystavená společností [REDAKCE], byla uhrazena dne 15. února 2017. Pokud jde o druhou dotazovanou fakturu č. [REDAKCE], pak tato faktura byla zcela dobropisována dobropisem č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]. Účastník řízení č. 1 odebíral a sám spotřebovával v odběrném místě v průmyslovém areálu Pražská elektrickou energii i plyn. Stejně tak nesl podíl na úhradě provozních nákladů souvisejících se zajištěním provozu a údržby odběrného zařízení v [REDAKCE]. U elektrické energie činil odběr účastníka řízení č. 1 méně než 0,5 % celkově nakoupeného množství a u plynu méně než 4 % z celkově nakoupeného množství. Účastník řízení č. 1 dále požádal o konání ústního jednání v nadepsané věci, a to za účelem řádného uplatnění jeho práv v nadepsaném řízení.
- [9] Žádost o konání ústního jednání Úřad zamítnul usnesením č. j. 01934-12/2022-ERU ze dne 24. června 2022. Žádost shledal Úřad jako nedůvodnou a konání ústního jednání jako neúčelné. Účastník řízení č. 1 mohl ve vedeném řízení řádně uplatňovat svá práva písemnými vyjádřeními, jak ostatně opakovaně činil.
- [10] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení č. 1 nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení, byly úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu. Proto vydal dne 24. června 2022 příkaz č. j. 01934-13/2022-ERU. Tímto příkazem shledal účastníka řízení č. 1 vinným ze spáchání trvajících přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, kterého se účastník řízení č. 1 dopustil tím, že v období od 1. prosince 2019 do 31. května 2020 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020 podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem a/nebo bez licence na distribuci plynu, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020 požadoval po konečných odběratelích plynu uvedených v příloze příkazu, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě [REDAKCE], úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 368 980,72 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.
- [11] Proti vydanému příkazu podal účastník řízení č. 1 dne 29. června 2022 včasný odpor. Zde obsažené právní argumentaci se správní orgán věnuje níže v tomto rozhodnutí. V důsledku podaného odporu byl vydaný příkaz zrušen.
- [12] Přípisem č. j. 01934-16/2022-ERU správní orgán účastníka řízení č. 1 informoval o ukončení sběru podkladů pro vydání správního rozhodnutí a o možnosti se k těmto vyjádřit, jakožto i doložit jeho majetkové poměry.
- [13] Podáním doručeným Úřadu dne 25. července 2022, evidovaným pod č. j. 01934-17/2022-ERU, účastník řízení č. 1 odkázal na svá dřívější podání ve vedeném řízení.

[14] Záznamem č. j. 01934-18/2022-ERU správní orgán vložil do správního spisu sp. zn. OSR-01934/2022-ERU podklady získané šetřením vedeným pod sp. zn. 02227/2022-ERU týkající se účastníka řízení č. 1 a výroční zprávu účastníka řízení č. 1 za rok 2021. Na základě těchto podkladů správní orgán předmět vedeného správního řízení oznámením ze dne 3. října 2022, č. j. 01934-19/2022-ERU, upravil tak, že předmětem bylo podezření ze spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, kterého se měl účastník řízení č. 1 dopustit tím, že v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020 podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem či licence na distribuci plynu, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020 požadoval po konečných odběratelích plynu, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě na adrese [REDAKCE] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 491 132,08 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.

II. II. Správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-15782/2022-ERU

[15] Dne 3. října 2022 byly do správního spisu vedeného pod sp. zn. OSR-15782/2022-ERU záznamem č. j. 15782-1/2022-ERU z téhož dne vloženy kopie podkladů ze spisu šetření sp. zn. 02227/2022-ERU týkající se účastníka řízení č. 1 a účastníka řízení č. 2 (vyjádření, faktury, smlouvy), dále notářský zápis NZ [REDAKCE] N [REDAKCE] ze dne 24. listopadu 2020, sepsaný Mgr. Pavlem Vavříčkem, notářem, včetně jeho příloh, zveřejněný ve sbírce listin obchodního rejstříku u účastníka řízení č. 2, znalecký posudek č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] zveřejněný ve sbírce listin obchodního rejstříku u účastníka řízení č. 2 a rozvahu, výkaz zisku a ztrát a přílohu účetní závěrky účastníka řízení č. 2, přístupné ve sbírce listin obchodního rejstříku u účastníka řízení č. 2.

[16] Oznámením o zahájení řízení č. j. 15782-3/2022-ERU ze dne 3. října 2022 správní orgán účastníku řízení č. 2 oznámil vedení společného správního řízení pod sp. zn. OSR-15782/2022-ERU, jehož předmětem bylo podezření ze spáchání:

a. **trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020**, kterého se účastník řízení č. 1 měl dopustit tím, že v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020 podnikal v energetických odvětvích bez licence, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020, požadoval po konečných odběratelích plynu, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě na adrese [REDAKCE] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 491 132,08 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk, a

b. **trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2021**, kterého se účastník řízení č. 2 měl dopustit tím, že v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem a/nebo bez licence na distribuci plynu, když v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2021 požadoval po konečných odběratelích plynu, kterým rozúčtoval odebraný plyn v odběrném místě na adrese [REDAKCE] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši 35 919,54 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.

V tomto oznámení správní orgán rovněž poučil účastníka řízení č. 2 o jeho procesních právech.

II. III. Správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-16478/2022-ERU

- [17] S ohledem na faktickou i právní provázanost správního řízení vedeného původně pod sp. zn. OSR-01934/2022-ERU a správního řízení vedeného původně pod sp. zn. OSR-15782/2022-ERU správní orgán obě tato správní řízení usnesením č. j. 16478-1/2022-ERU ze dne 10. října 2022 spojil do společného správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-16478/2022-ERU. O vydání tohoto usnesení Úřad oba účastníky řízení informoval ve vyrozumění č. j. 16478-2/2022-ERU ze dne 11. října 2022. Zde účastníky řízení rovněž poučil o jejich procesních právech, označil podklady pro vydání rozhodnutí a vyzval je k vyjádření.
- [18] Na základě žádosti účastníka řízení č. 1, doručené Úřadu dne 11. října 2022 a evidované pod č. j. 16478-3/2022-ERU, správní orgán účastníku řízení č. 1 přípisem č. j. 16478-5/2022-ERU z téhož dne zaslal na DVD nosiči elektronické kopie správního spisu vedeného v rámci nadepsaného řízení (po spojení obou původně samostatných správních řízení). V reakci na podání účastníka řízení č. 1 ze dne 19. října 2022 doručené správnímu orgánu téhož dne správní orgán účastníkovi řízení č. 1 přípisem č. j. 16478-7/2022-ERU ze dne 20. října 2022 doplnil informace k označení souborů na předmětném DVD nosiči.
- [19] Účastník řízení č. 1 se pak v rámci nadepsaného řízení již nevyjádřil.
- [20] Účastník řízení č. 2 se v nadepsaném řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí vyjádřil ve svém podání ze dne 31. října 2022. Zde odkázal na svá dřívější podání ze dne 15. března 2022 a 31. března 2022 (obě byla podaná v rámci šetření vedeného pod sp. zn. 02227/2022-ERU) i na důkazy předložené účastníkem řízení č. 1. Zdůraznil, že podle sdělení jeho dřívějšího jediného akcionáře měly být provozní náklady účtovány vždy ve výši odpovídající skutečným nákladům za přechodzí kalendářní rok spojeným s provozem a údržbou odběrného zařízení. Mělo tak jít pouze o paušalizovanou částku nákladů spojených s tímto provozem a údržbou, jejíž výše byla každoročně vyhodnocována. Tímto vyhodnocením mělo být zjišťováno, že účtovaná výše byla vždy rovna nebo nižší skutečné výši těchto vynaložených nákladů, tedy nejednalo se při jejich účtování o zisk dosahovaný účastníkem řízení č. 2 nebo jeho právní předchůdkyní. Dále uvedl, že nějaké náklady spojené s provozem a údržbou nepochybně vznikaly a z logiky věci nutně vznikat musely a je na správním orgánu, aby prokázal, která část z účtovaných provozních nákladů s provozem a údržbou odběrného místa nebyla spojena. Účastník řízení č. 2 dále upozornil na diskontinuitu svého aktuálního akcionáře i svých zaměstnanců vzhledem k účastníku řízení č. 1. Vedení přestupkového řízení považuje účastník řízení č. 2 za nedůvodné. Jeho právní argumentaci se správní orgán dále věnuje níže v tomto rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

- [21] Účastník řízení č. 1 je právnickou osobou. V letech 2019–2020 měl v obchodním rejstříku jako předmět podnikání zapsané tyto činnosti:
- „činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence“;
 - „Obráběčství“;
 - „Slévárenství, modelářství“;
 - „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“;
 - „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“;
 - „Zámečnictví, nástrojářství“;
 - „Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení“.

- [22] Účastník řízení č. 2 je právnickou osobou. Od 5. listopadu 2021 má v obchodním rejstříku jako předmět podnikání zapsanu činnost „*Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona*“.
- [23] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že ani jeden z účastníků řízení není držitelem licence udělované Úřadem, jejímž předmětem by bylo podnikání v energetických odvětvích. V letech 2019–2021 žádný z účastníků řízení držitelem takové licence nebyl.
- [24] Společnost [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve sdělení ze dne 27. ledna 2022, evidovaném pod č. j. 02227-3/2022-ERU, uvedla, že účastníka řízení č. 1 od 15. listopadu 2013 eviduje jako zákazníka odebírajícího plyn z distribuční soustavy v odběrném místě v průmyslovém areálu Pražská. Plyn do tohoto odběrného místa dodává společnost [REDAKCE].
- [25] Z šetření vedených pod sp. zn. 04096/2020-ERU a sp. zn. 02227/2022-ERU správní orgán zjistil, že účastník řízení č. 1 jako zákazník předmětné odběrné místo v průmyslovém areálu Pražská historicky provozoval ještě před započítáním vytýkaného přestupkového jednání, když zde z distribuční soustavy odebíral plyn dodávaný společností [REDAKCE]. Stejně tak zde od společnosti [REDAKCE] a.s. odebíral i elektrickou energii. Ve vyjádření ze dne 1. června 2020, evidovaném pod č. j. 04096-11/2020-ERU, účastník řízení č. 1 uvedl, že aktivity spojené s dodávkami elektřiny a plynu do [REDAKCE] k 1. prosinci 2018 vyčlenil do společnosti Areal Blansko LDS a.s., se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 076 88 679, vymazané z obchodního rejstříku ke dni 1. července 2020 (dále též jen „Areal Blansko LDS a.s.“). To potvrzuje projekt přeměny rozdělení odštěpením se vznikem společnosti Areal Blansko LDS a.s. jako nástupnické společnosti ze dne 26. října 2018, evidovaný ve sbírce listin obchodního rejstříku u účastníka řízení č. 1, evidence obchodního rejstříku i zápis o provedení samotné přeměny, zaevidovaný dne 1. prosince 2018. V důsledku realizované přeměny na společnost Areal Blansko LDS a.s. přešlo vlastnictví rozvodů plynu a elektřiny v [REDAKCE] i závazky dodávat zde působícím podnikatelům elektřinu a plyn. Dodávky elektřiny a plynu odběratelům v [REDAKCE] tedy zajišťovala od prosince 2018 právě společnost Areal Blansko LDS a.s. Zařízení pro odběr plynu z distribuční soustavy včetně jeho rozvodů v rámci [REDAKCE] pak společnost Areal Blansko LDS a.s. podle smlouvy o prodeji potrubí ze dne 10. prosince 2019 převedla zpět na účastníka řízení č. 1.
- [26] Součástí spisu šetření vedeného pod sp. zn. 04096/2020-ERU je pak rovněž smluvní dokumentace potvrzující následný převod smluv o dodávkách plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská ze společnosti Areal Blansko LDS na účastníka řízení č. 1. Dodávky plynu pro tyto odběratele od měsíce prosince 2019 realizoval účastník řízení č. 1 (plyn odebíral z distribuční soustavy, rozváděl jej v rámci [REDAKCE] a účtoval ho konečným odběratelům).
- [27] Skutečnost, že účastník řízení č. 1 plyn odebíraný z distribuční soustavy od společnosti [REDAKCE] a.s. v období od 1. prosince 2019 do 30. října 2020 dále v rámci [REDAKCE] dodával zde působícím podnikům konečně potvrzují faktury, které účastník řízení č. 1 vystavoval jednotlivým podnikatelům užívajícím objekty v [REDAKCE] i faktury, které za dodávky plynu do průmyslového areálu Pražská vystavovala společnost [REDAKCE]. Tuto skutečnost ve svých vyjádřeních potvrzuje i sám účastník řízení č. 1. Pro úplnost správní orgán uvádí, že v měsíci prosinci 2019 plyn od společnosti [REDAKCE] a.s. odebírala společnost Areal Blansko LDS a.s., přeúčtovala jej účastníkovi řízení č. 1 a ten jej následně rozúčtoval mezi jednotlivé podniky v průmyslovém areálu Pražská.
- [28] Z faktur, kterými účastník řízení č. 1 účtoval jednotlivým konečným odběratelům odebraný plyn, vyplývá, že předmětem vyúčtování nebyla jen skutečná spotřeba plynu, ale také „*Provozní náklady*“. Tyto provozní náklady tvořily další příjem účastníka řízení č. 1, neboť tento je účtoval nad rámec přeúčtování ceny odebíraného plynu. Rozpis plateb, které účastník řízení č. 1 účtoval za skutečný odběr plynu jednotlivým odběratelům v [REDAKCE] a účtovaných provozních

nákladů, včetně plateb hrazených společností [redacted] Úřad uvádí v následující přehledové tabulce:

Měsíc	Částka hrazená účastníkem řízení za dodávku plynu (bez DPH) v Kč	Částka přeúčtovaná za odběr plynu (bez DPH) v Kč	Provozní náklady – dodávka plynu (bez DPH) v Kč
Prosinec 2019	[redacted]	[redacted]	82 041,66
Leden 2020	[redacted]	[redacted]	88 951,66
Únor 2020	[redacted]	[redacted]	68 520,31
Březen 2020	[redacted]	[redacted]	59 471,08
Duben 2020	[redacted]	[redacted]	41 637,62
Květen 2020	[redacted]	[redacted]	28 358,39
Červen 2020	[redacted]	[redacted]	28 248,68
Červenec 2020	[redacted]	[redacted]	25 980,69
Srpen 2020	[redacted]	[redacted]	28 781,91
Září 2020	[redacted]	[redacted]	29 497,66
Říjen 2020	[redacted]	[redacted]	9 642,42

- [29] Z tabulky vyplývá, že účastník řízení č. 1 v rozhodném období jako provozní náklady nad rámec plateb za odběr plynu vyúčtoval konečným odběratelům celkem 491 132,08 Kč + DPH. Po opakovaných výzvěch správního orgánu k doložení informací o tom, zda účtované provozní náklady byly skutečně spojeny s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005 (dále též jen „výkladové stanovisko“) účastník řízení č. 1 správnímu orgánu v rámci šetření vedeného pod sp. zn. 04096/2022-ERU předložil postupně přehledy skutečných provozních nákladů za roky 2015 až 2019 ve formě excelových tabulek, rekapitulace mezd svých zaměstnanců za roky 2019 a 2020 a za měsíc říjen 2019 a dále faktury za poskytování bezpečnostních a konzultačních služeb.
- [30] Ze zápisů v obchodním rejstříku vedených u obou účastníků řízení vyplývá, že účastník řízení č. 1 provedl přeměnu ve formě rozdělení odštěpením se vznikem účastníka řízení č. 2 jako nástupnické společnosti. Rozhodným dnem této přeměny byl 1. leden 2020. Podle projektu této přeměny na účastníka řízení č. 2 od účastníka řízení č. 1 přešlo vlastnictví rozvodů plynu včetně závazků poskytovat podnikům v [redacted] dodávky plynu. Přeměna byla zapsána do obchodního rejstříku dne 1. prosince 2020, kdy účastník [redacted] vzniknul. Po přihlédnutí k fakturám vystavovaným účastníkem řízení č. 2, společností [redacted] a.s. i vyjádření účastníka řízení č. 2 správní orgán neměl pochybnosti o tom, že dodávky plynu konečným odběratelům v [redacted] po účastníkovi řízení č. 1 zajišťoval účastník řízení č. 2.
- [31] Pokud se týká plynu dodávaného odběratelům v [redacted] v měsíci listopad 2020, plyn z distribuční soustavy odebíral účastník řízení č. 1 a zajišťoval jeho dodávku konečným odběratelům. Odebraný plyn účastník řízení č. 1 přeúčtoval, bez přírážky provozních nákladů, účastníkovi řízení č. 2 fakturou č. [redacted] ze dne [redacted]. Účastník řízení č. 2 pak takto odebraný plyn fakturami vystavovanými dne [redacted] (s výjimkou faktury vystavené účastníkovi řízení č. 1 dne [redacted] kde provozní náklady účtovány nebyly), přeúčtoval konečným odběratelům v [redacted]. Nad rámec ceny poskytovaného plynu účastník řízení č. 2 konečným odběratelům účtoval rovněž „Provozní náklady“, obdobně jako před ním účastník řízení č. 1. V popsaném postupu účastníků řízení týkajícím se poskytování plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská v měsíci listopadu 2020 správní orgán neshledal naplnění skutkové podstaty přestupku neoprávněného podnikání v energetických odvětvích. Účastník řízení č. 1 zcela legálně odebíral plyn z distribuční soustavy a fakticky jej poskytoval

konečným odběratelům v [REDACTED]. Následně jej bez jakékoliv přírážky přeúčtoval účastníkovi řízení č. 2. Účastník řízení č. 2, ač se na faktickém odběru plynu z distribuční soustavy a jeho poskytování konečným odběratelům v měsíci listopadu 2020 nepodílel (z podstaty věci ani nemohl, neb neexistoval), konečným odběratelům dodávky plynu fakturami vystavenými dne [REDACTED] (s výjimkou faktury vystavené účastníkovi řízení č. 1 dne [REDACTED] kde provozní náklady účtovány nebyly), včetně provozních nákladů, vyúčtoval. Popsaný postup účastníka řízení č. 2 podle správního orgánu nenaplnuje znaky přestupku neoprávněného podnikání v energetických odvětvích, neboť tento je imanentně spjat s poskytováním dodávek plynu a jejich účtováním. Oba tyto znaky účastník řízení č. 2 naplnit nemohl, když během odebrání plynu z distribuční soustavy a jeho poskytování konečným odběratelům neexistoval a toliko zpětně jim odběr plynu účtoval. Na jednání se účastníci řízení nemohli podílet ani ve formě spolupachatelství. Účastník řízení č. 2 nemohl při poskytování plynu konečným odběratelům v [REDACTED] úmyslně jednat společně s účastníkem řízení č. 1, když v rozhodné době neexistoval.

- [32] Ve vztahu k poskytování dodávek plynu konečným odběratelům v [REDACTED] v období prosince 2020 až února 2021 účastníkem řízení č. 2 pak správní orgán z vystavených faktur zjistil, že účastník řízení č. 2 postupoval obdobně jako účastník řízení č. 1. Tedy tak, že konečným odběratelům nad rámec ceny dodaného plynu účtoval rovněž „Provozní náklady“. Tyto provozní náklady tvořily další příjem účastníka řízení č. 2, neboť tento je účtoval nad rámec přeúčtování ceny odebraného plynu. Rozpis plateb, které účastník řízení č. 2 účtoval za skutečný odběr plynu jednotlivým odběratelům v [REDACTED] a účtovaných provozních nákladů, včetně plateb hrazených společností [REDACTED], Úřad uvádí v následující přehledové tabulce:

Měsíc	Částka hrazená účastníkem řízení za dodávku plynu (bez DPH) v Kč	Částka přeúčtovaná za odběr plynu (bez DPH) v Kč	Provozní náklady – dodávka plynu (bez DPH) v Kč
Prosinec 2020	[REDACTED]	[REDACTED]	11 776,40
Leden 2021	[REDACTED]	[REDACTED]	8 315,90
Únor 2021	[REDACTED]	[REDACTED]	15 827,24

- [33] Z tabulky vyplývá, že účastník řízení č. 2 v rozhodném období jako provozní náklady nad rámec plateb za odběr plynu vyúčtoval konečným odběratelům celkem 35 919,54 Kč + DPH. Po výzvě správního orgánu k doložení informací o tom, zda účtované provozní náklady byly skutečně spojeny s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu výkladového stanoviska účastník řízení č. 2 správnímu orgánu v rámci šetření vedeného pod sp. zn. 02227/2022-ERU předložil postupně přehledy skutečných provozních nákladů za roky 2019 a 2020 ve formě excelových tabulek, bez dokladů o tvrzených nákladech.
- [34] Z faktur poskytnutých účastníkem řízení č. 2 v rámci šetření vedeného pod sp. zn. 02227/2022-ERU týkajících se období od března 2021 vyplývá, že tehdy již účastník řízení č. 2 provozní náklady konečným odběratelům neúčtoval. To částečně koresponduje i s vyjádřením účastníka řízení č. 2 ze dne 17. března 2022, evidovaným pod č. j. 02227-9/2022-ERU. Zde účastník řízení č. 2 uvádí, že provozní náklady nad rámec vyúčtování vystaveného dodavatelem plynu konečným odběratelům od 15. března 2021 neúčtuje.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [35] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

- [36] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přešupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [37] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přešupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [38] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníků řízení za vytýkaná jednání a uložení správních trestů jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon 2020, resp. energetický zákon 2021.
- [39] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od doby spáchání vytýkaných jednání účastníky řízení novelizován naposledy zákonem č. 417/2021 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaných jednání účastníky řízení novelizován naposledy zákonem č. 287/2022 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. října 2022.
- [40] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona 2020, energetického zákona 2021 a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníků řízení, a též trestnost těchto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníků řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankcí podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo to které jednání spácháno (tj. podle energetického zákona 2020, energetického zákona 2021 a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [41] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem podle ust. § 7a energetického zákona nebo neoznámí Úřadu zánik oprávnění podle ust. § 7a odst. 3 energetického zákona. Za tento přešupek lze podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.
- [42] V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným přestupkem v návaznosti na porušení povinnosti podnikat v energetických odvětvích na základě licence. Úřad se v této souvislosti rovněž vyjadřuje i ke skutkové podstatě přestupku podle § 91a odst. 1 písm. b) energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021, podle něhož se přestupku dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné osobě v rozporu s § 3 odst. 3 energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021. Vzhledem k tomu, že § 3 odst. 3 energetického zákona byl s účinností od 1. ledna 2016 zásadně změněn, kdy už neobsahuje oprávnění týkající se poskytování odebraného plynu, je uvedené ustanovení o přestupku skrze odkazovací normu na § 3 odst. 3 zákona toliko reliktem způsobeným legislativní nedůsledností. Úřad však podotýká, že uvedená skutečnost nemůže bránit možnému potrestání v případě poskytování a rozúčtování podnikatelským způsobem, neboť přešupek podle § 91a odst. 1 písm. b) energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021, je podmnožinou přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021, když upravuje podnikání bez licence za konkrétních podmínek.
- [43] Podle ust. § 3 odst. 1 energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 je předmětem podnikání v energetických odvětvích výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod

s elektřinou, činností operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie.

- [44] Podle ust. § 3 odst. 4 energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 se licence nevyžaduje (i) na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst, (ii) na výrobu tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka, (iii) na využití elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.
- [45] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) bodu 17. energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 je zákazníkem v plynárenství osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.
- [46] Podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 má zákazník právo poskytovat a rozúčtovat jiné osobě plyn odebraný zákazníkem prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného plynového zařízení. Náklady na nákup plynu na tyto osoby zákazník pouze rozúčtuje dohodnutým způsobem.
- [47] Podle ust. § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
- [48] Účastník řízení č. 1 ve svých vyjádřeních opakovaně odkazoval na výkladové stanovisko. Úřad předně uvádí, že zatímco účastníci řízení jsou v tomto rozhodnutí sankcionováni toliko za nezákonné rozúčtovávání dodávek plynu (konkrétněji odůvodněno níže), výkladové stanovisko je zaměřeno na podmínky rozúčtovávání elektrické energie podle ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona. Vzhledem k podobnosti ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 týkajícího se rozúčtování plynu zákazníkem a ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 týkajícího se rozúčtování elektrické energie zákazníkem považuje Úřad za nutné se v tomto rozhodnutí s obsahem výkladového stanoviska i tak vypořádat. Závěry výkladového stanoviska lze podle Úřadu aplikovat i na rozúčtovávání dodávek plynu.
- [49] Výkladové stanovisko uvádí, že „[d]le energetického zákona je elektřina poskytována prostřednictvím vlastního odběrného zařízení. Provoz a údržba tohoto vnitřního zařízení jsou spojeny s určitými náklady. Odběratel elektřiny je proto oprávněn smluvně uplatňovat na osobách, kterým poskytuje elektřinu, úhradu podílu na těchto nákladech. Nárokovaný podíl na úhradu těchto nákladů však nesmí být součástí rozúčtování nákladů na nákup elektřiny. Může ale být součástí smlouvy o poskytování elektřiny, případně předmětem samostatné smlouvy, nebo jako součást smlouvy o službách či nájmu“ [pozn. správního orgánu: z tehdejšího znění ust. § 3 odst. 3 byla část týkající se možnosti rozúčtování elektřiny a plynu po novelizaci přesunuta právě do ust. § 28 odst. 1 písm. g), resp. ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021]. Analogicky proto podle Úřadu lze v rámci rozúčtování plynu uplatňovat i náklady na provoz a údržbu odběrných plynových zařízení. Tento výklad tedy ve prospěch zákazníků rozšiřuje jejich práva stanovená v ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020, resp. energetického zákona 2021 nad rámec zákonné úpravy, která žádné další možné uplatnitelné náklady nezmiňuje.
- [50] Za odběrné plynové zařízení správní orgán v souladu s ust. § 2 odst. 2 písm. b) bodem 5. energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 považuje veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu, přičemž odběrným plynovým zařízením není měřicí zařízení.
- [51] Podle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přechází odpovědnost právnické osoby za přestupek na jejího právního nástupce.

[52] Podle ust. § 243 odst. 1 písm. b) bodu 1. zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění do 31. prosince 2020 (dále též jen „zákon o přeměnách“), při přeměně obchodní společnosti rozdělením ve formě odštěpení, v jehož důsledku rozdělovaná společnost nebo družstvo nezaniká, může přejít část jejího jmění na jednu nebo více nově vznikajících společností nebo družstev jakožto právního nástupce rozdělované obchodní společnosti nebo družstva.

IV. III. Právní posouzení skutku účastníka řízení č. 1

[53] Správní orgán považuje za nesporné, že účastník řízení č. 1 nebyl v rozhodném období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 držitelem licence k podnikání v energetických odvětvích.

[54] Účastník řízení č. 1 prostřednictvím vlastního odběrného plynového zařízení poskytoval konečným odběratelům v [REDAKCE] plyn odebíraný od společnosti [REDAKCE], resp. v prosinci 2019 odebraný od společnosti Areal Blansko LDS a.s. Kromě ceny za samotný plyn požadoval účastník řízení č. 1 po konečných odběratelích úhradu provozních nákladů. Správní orgán se zabýval povahou těchto provozních nákladů účtovaných účastníkem řízení č. 1. Vycházel přitom mj. z vlastní rozhodovací praxe, zavedené rozhodnutím č. j. 00956-23/2019-ERU ze dne 30. listopadu 2020, ve spojení s rozhodnutím Rady ERÚ č. j. 00956-31/2019-ERU ze dne 11. ledna 2022.

[55] Rozdíly mezi platbami, které účastník řízení č. 1 hradil společnosti [REDAKCE] resp. za prosinec 2019 společnosti Areal Blansko LDS a.s., za dodaný plyn, a součty plateb účtovaných účastníkem řízení č. 1 konečným odběratelům toliko za spotřebovaný plyn v jednotlivých měsících se správní orgán nezabýval. Tyto mohou odpovídat spotřebě účastníka řízení č. 1 nebo zanedbatelným účetním a zaokrouhlovacím chybám. Správní orgán je proto účastníkovi řízení č. 1 nekladl k tíži ani ku prospěchu.

[56] Provoz a údržba odběrného plynového zařízení jsou standardně spojeny s určitými náklady. Těmito náklady mohou logicky být např. prostředky vynaložené na revize tohoto zařízení, na nutné opravy plynovodních rozvodů či na zajištění běžného denního provozu tohoto zařízení např. plynařem apod. Tento výčet nákladů je samozřejmě demonstrativní a je na každém vlastníkově či provozovateli daného odběrného plynového zařízení, aby posoudil, zda jím vynaložené náklady skutečně souvisí s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení, přičemž se musí vyvarovat toho, aby jeho jednání bylo možno považovat za neoprávněné podnikání v energetice.

[57] Podle ust. § 420 odst. 1 občanského zákoníku je za podnikatele považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Obecně lze tedy podnikání definovat jako soustavnou a samostatnou činnost určitého subjektu za účelem dosažení zisku.

[58] Podle ust. § 421 odst. 1 občanského zákoníku je podnikatelem osoba zapsaná v obchodním rejstříku. V ust. § 421 odst. 2 téhož zákona je pak stanovena vyvrátitelná domněnka, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona. Účastník řízení č. 1 je právnickou osobou podnikající na základě živnostenského oprávnění a je zapsaný v obchodním rejstříku. Lze tak dojít k závěru, že byl od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 podnikatelem. Správní orgán se tedy dále zabýval tím, zda účastník řízení č. 1 svým jednáním naplnil definiční znaky podnikání.

[59] Bez doložení konkrétních nákladů spojených s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení nelze učinit závěr o tom, zda takové náklady v konkrétním případě vůbec vznikly, natožpak zda jsou či nejsou oprávněné. Pokud není prokázána existence skutečně vynaložených nákladů, které osobě poskytující plyn dalším osobám vznikly v souvislosti s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení, je třeba na jakýkoli rozdíl mezi cenou, kterou tato osoba hradí svému dodavateli, a cenou, kterou následně účtuje konečným odběratelům, hledět jako na zisk. Byť je výše popsáno, že provoz a údržba odběrného plynového zařízení s určitými náklady spojeny jsou, je na zákazníkovi, který

provozní náklady konečným odběratelům účtuje, aby prokázal, že jím účtované platby právě jeho faktickým nákladům odpovídají.

- [60] Účastník řízení č. 1 v rámci šetření prováděných Úřadem pod sp. zn. 04096/2020-ERU a sp. zn. 02227/2022-ERU předložil Úřadu mj. přehledové tabulky obsahující souhrny jeho údajných provozních nákladů souvisejících se zajišťováním dodávek elektřiny a plynu do [REDACTED]. Skutečné provozní náklady účastníka řízení č. 1 v daném kalendářním roce měly sloužit jako propočet sazby provozních nákladů pro příští kalendářní rok (např. faktické náklady účastníka řízení č. 1 v roce 2015 měly sloužit jako propočet sazby účtovaných provozních nákladů pro rok 2016 atd.). K prokázání fakticity tvrzených vzniklých provozních nákladů účastník řízení č. 1 Úřadu předložil rekapitulace mezd svých zaměstnanců za roky 2019 a 2020 a za měsíc říjen 2019 a dále faktury za poskytování bezpečnostních a konzultačních služeb. Správní orgán se proto těmito doklady dále zabýval.
- [61] Předložené rekapitulace mezd za rok 2019 a za měsíc říjen 2019 podle správního orgánu žádné náklady spojené s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení neprokazují. I při odhlédnutí od nevěrohodnosti přehledových tabulek (tabulky neobsahují žádné informace o vzniku závazků k úhradě tvrzených mzdových nákladů, obsahují toliko neprokázané záznamy o výši mezd) je nutno poukázat na to, že tyto neobsahují žádnou specifikaci činností konkrétních zaměstnanců účastníka řízení č. 1, které by bylo možno spojit s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v [REDACTED].
- [62] Vyúčtování mezd zaměstnanců účastníka řízení č. 1 za rok 2020 rovněž specifikaci činností konkrétních zaměstnanců účastníka řízení č. 1 neobsahuje. Ani tyto tvrzené náklady účastníka řízení č. 1 spojené s výplatou mezd jeho zaměstnancům proto správní orgán nepovažuje za náklady spojené s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v [REDACTED].
- [63] Závazky k úhradě plateb za bezpečnostní služby spočívající ve fyzické ostraze [REDACTED] poskytované účastníku řízení č. 1 společností [REDACTED] se sídlem [REDACTED] v měsících červnu 2019 a červnu 2020 správní orgán rovněž nepovažuje za náklady spojené s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v průmyslovém areálu Pražská. Podstatou těchto nákladů by nemělo být komplexní zajištění ostrahy areálu, ale udržování odběrného plynového zařízení ve stavu způsobilém k bezpečnému a spolehlivému provozu. S tím poskytování bezpečnostních služeb spočívajících ve fyzické ostraze areálu zcela jistě nesouvisí.
- [64] Závazky k úhradě plateb za blíže nespecifikované konzultační služby poskytované účastníku řízení č. 1 paní [REDACTED] se sídlem [REDACTED] v měsících červnu 2019 a červnu 2020 správní orgán taktéž nepovažuje za náklady spojené s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v průmyslovém areálu Pražská. Podstatou těchto nákladů by nemělo být krytí nákladů spojených s konzultacemi týkajícími se obecných záležitostí spojených s fungováním účastníka řízení č. 1, ale udržování odběrného plynového zařízení ve stavu způsobilém k bezpečnému a spolehlivému provozu.
- [65] Výkladové stanovisko, na něž účastník řízení č. 1 opakovaně odkazoval, připouštělo, že zákazník má s provozem a údržbou vlastního odběrného zařízení určité náklady, které musí vynaložit, aby byla zajištěna plynulá dodávka i konečným odběratelům, kteří sami jako zákazníci nevystupují (nebo v některých případech ani vystupovat nemohou). Účastník řízení č. 1 však příslušné ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020 a rovněž text výkladového stanoviska vykládá zcela extenzivně. Je třeba zdůraznit, že cílem předmětného ustanovení i výkladového stanoviska bylo toliko upravit podmínky pro přeúčtování nákladů na nákup elektřiny (resp. správní orgán jej při posuzování nadepsaného případu využívá k posouzení podmínek pro přeúčtování nákladů na nákup plynu) a případně uplatnit podíl na nákladech na údržbě a provozu odběrného zařízení. Cílem však rozhodně není, aby v rámci oprávněných nákladů souvisejících s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení zákazník uplatňoval zcela nesouvisející náklady, náklady související pouze vzdáleně, nebo dokonce tyto náklady toliko účelově vytvářel. Takový výklad se z příslušného ustanovení ani

textu výkladového stanoviska nepodává, přičemž výjimky z obecného pravidla (tedy z povinnosti být držitelem licence) je třeba vykládat restriktivně (viz např. nález Ústavního soudu z řízení vedeného pod sp. zn. I. ÚS 144/2000, ze dne 15. listopadu 2001). Protože účastník řízení č. 1 fakticitu tvrzených provozních nákladů nedoložil ani z části, Úřadu nezbylo, než předmětná tvrzení účastníka řízení č. 1 týkající se vynakládání nákladů spojených s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení vyhodnotit jako nevěrohodná.

- [66] Dochází-li k poskytování plynu dalším osobám spojenému s navýšením ceny plynu ze strany osoby, která není držitelem příslušné licence, jedná se o porušení ust. § 3 odst. 3 energetického zákona 2020, pokud jsou zároveň naplněny všechny znaky podnikání podle ust. § 420 odst. 1 občanského zákoníku.
- [67] Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. března 2009, č. j. 9 Afs 63/2008 – 121, „[r]ozhodující je, zda se jednalo o činnost vyvíjenou opakovaně s cílem zisku dosáhnout (tedy dostatečně přesvědčivý podnikatelský záměr, k jehož uskutečnění činnost vyvíjená ze strany subjektu cíleně a trvale směřuje).“ Účastník řízení č. 1 jistě věděl, že svým jednáním může skutečně zisku dosáhnout, což je doloženo i tím, že podle jeho vyjádření jsou provozní náklady pro každý rok stanoveny na základě nákladů v minulém roce (tzn. bez vazby na jejich fakticitu v daném období a oproti jejich skutečnému vynaložení vyúčtovány nejsou). I s ohledem na výši částky požadované na úhradu provozních nákladů, která tvoří téměř 25 % celkové ceny plynu účtované konečným odběratelům, lze v případě jednání účastníka řízení č. 1 hovořit o dostatečně přesvědčivém podnikatelském záměru. Skutečnosti, že každý z účastníků řízení tento podnikatelský záměr zamýšlel realizovat v rozhodném období soustavně, nasvědčuje konstantnost a zřejmá provázanost jejich postupu. K naplnění znaku soustavnosti není nutná trvalost postupu účastníka řízení č. 1, jde o to, aby postup nebyl ojedinělý či mimořádný. Faktury vystavované konečným odběratelům nasvědčují, že účastník řízení č. 1 postupoval zcela cíleně.
- [68] Zákonodárce v ust. § 3 odst. 1 energetického zákona 2020 specifikoval, že předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie. Správní orgán proto konstatuje, že činnost účastníka řízení č. 1 v průběhu období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020, spočívající v obchodu s plynem nebo jeho distribuci, považuje za podnikání v energetických odvětvích ve smyslu uvedeného ustanovení, a to za obchod s plynem, event. distribuci plynu.
- [69] Energetický zákon 2020 sice blíže neuvádí, jaké konkrétní činnosti pod pojem „obchod s plynem“ spadají, ale z logického a systematického výkladu energetického zákona 2020 plyne, že obecně za činnost obchodníka s plynem lze považovat nákup plynu od jiných účastníků trhu za účelem jeho další dodávky subjektům. Též z jazykového výkladu lze dovodit, že pojmem obchod se rozumí specifická ekonomická činnost, jejímž prostřednictvím se uskutečňuje prodej a koupě zboží a poskytnutí služeb za určitou protihodnotu. do roku 2009 byl obchodník s plynem definován jako držitel licence na obchod s plynem, který nakupuje plyn za účelem jeho prodeje [viz § 2 odst. 2 písm. b) bod 5. energetického zákona, ve znění účinném do 3. července 2009], což je definice, kterou lze nepochybně uplatnit dodnes. Absence licence na obchod s plynem však neznamená, že by určitý subjekt provozující takovou činnost byl postaven mimo právní regulaci energetického zákona 2020, ale že by se dopustil přestupku podle § 90 odst. 1 písm. a), příp. podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, tj. podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence.
- [70] Co se týče distribuce plynu, stěžejním předmětem této činnosti je doprava plynu distribuční soustavou a obnova a rozvoj této soustavy, tj. provozování vymezené technické infrastruktury a zajišťování dopravy plynu touto infrastrukturou. Provozovatel distribuční soustavy má především povinnost zajistit spolehlivé provozování této soustavy, poskytovat služby distribuční soustavy a řídit toky plynu v distribuční soustavě.
- [71] Z uvedeného plyne, že je-li zákazníkem poskytován a rozúčtován plyn jiným osobám při současném naplnění znaků obchodu či distribuce plynu ve smyslu energetického zákona, zejména výkonu této

činnosti podnikatelským způsobem, nelze již *de facto* o „zákazníkovi“ hovořit, neboť tím není naplněna definice zákazníka, ale právě provozovatele distribuční soustavy nebo obchodníka s plynem. Tyto činnosti pak podléhají udělení licence Energetickým regulačním úřadem, bez níž je nelze vykonávat, resp. pouze protiprávně a s rizikem uložení sankce.

- [72] Dodávky plynu ze strany účastníka řízení č. 1 v sobě zahrnovaly dodávku samotné komodity i její distribuci (dopravu rozvodným zařízením ke konečným odběratelům). V případě zákazníka poskytujícího plyn vlastním odběrným zařízením tyto dvě činnosti nelze odlišit, jsou na sobě úzce závislé. Obchodník stejně jako zákazník nabývá plyn do držení od účastníků trhu (obchodník typicky od výrobců, zákazník od obchodníka) a dále jej využívá skrze určité technické zařízení, v případě obchodníka zejména skrze distribuční soustavu. Obchodník s plynem však nepotřebuje ke své činnosti žádné energetické zařízení ve svém vlastnictví nebo užívání, předmětem jeho činnosti je prodej samotné komodity, přičemž na základě nákupu a prodeje plynu získává marži.
- [73] Oproti tomu distributor naopak zajišťuje dopravu plynu energetickým zařízením, jeho údržbu a rozvoj. Distribuce plynu je vykonávána ve veřejném zájmu a oprávněné náklady na tuto činnost (včetně odpisů a přiměřeného zisku) jsou hrazeny v regulovaných cenách (viz ust. § 19a energetického zákona 2020). V případě provozovatele lokální distribuční soustavy tento přebírá regulované ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem pro provozovatele regionálních distribučních soustav (tj. přímo připojených k přenosové soustavě), tedy jemu nadřazeného distributora, k jehož soustavě je připojen. Pakliže by však tyto ceny neumožňovaly pokrýt alespoň oprávněné náklady, je možné požádat o odlišné stanovení povolených výnosů a proměnných nákladů (viz ust. § 19a odst. 7 energetického zákona 2020).
- [74] Účastník řízení č. 1 tak mohl odstranit protiprávní stav, resp. napravit své protiprávní jednání právě dispozicí jednou či druhou, nebo dokonce oběma licencemi, přičemž mu nelze vytýkat absenci jedné z nich, pokud by mu postačovala licence druhá (při splnění dalších povinností, které se k držení té které licence vážou).
- [75] Energetický zákon 2020 stanovuje tři výjimky z pravidla, že fyzické či právnické osoby mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených energetickým zákonem na základě udělené licence. Úřad se proto musel zabývat otázkou, zda jednání účastníka řízení č. 1 lze podřadit pod některou z výjimek stanovených v ust. § 3 odst. 4 energetického zákona 2020, resp. zda účastník řízení č. 1 mohl podnikat v energetických odvětvích, aniž by musel být držitelem licence udělené Úřadem.
- [76] Úřad dospěl k závěru, že účastník řízení č. 1 nenaplnuje ani jednu z výjimek stanovených v ust. § 3 odst. 4 energetického zákona, neboť v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by činnost účastníka řízení č. 1 spočívala (i) v obchodu, výrobě, distribuci či uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, (ii) ve výrobě tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka či (iii) ve využívání elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.
- [77] Správní orgán na základě výše uvedeného tedy zjistil a prokázal, že účastník řízení č. 1 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona 2020 podnikal v energetických odvětvích (konkrétně v odvětví obchod s plynem nebo distribuce plynu) na území České republiky v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 bez licence na obchod s plynem nebo distribuci plynu, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával plyn jiným osobám (konečným odběratelům uvedeným v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí) v odběrném místě průmyslového areálu Pražská. Přitom nesplňoval podmínky pro případ, kdy se licence neuděluje, resp. kdy není pro podnikání ze zákona povinná, a ani se nejednalo o případ analogického postupu podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020, když účastník řízení č. 1 nakoupený plyn pouze nerozúčtoval, ale dále prodával za vyšší cenu, přičemž nedoložil rozdíl částek, který měl představovat oprávněné náklady.

IV. IV. Právní posouzení skutku účastníka řízení č. 2

- [78] Správní orgán považuje za nesporné, že účastník řízení č. 2 nebyl v rozhodném období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 držitelem licence k podnikání v energetických odvětvích.
- [79] Účastník řízení č. 2 prostřednictvím vlastního odběrného plynového zařízení poskytoval konečným odběratelům v [redacted] plyn odebíraný od společnosti [redacted], a.s. Kromě ceny za samotný plyn požadoval účastník řízení č. 2 po konečných odběratelích úhradu provozních nákladů. Správní orgán se zabýval povahou těchto provozních nákladů účtovaných účastníkem řízení č. 2. Rozdíl mezi platbami, které účastník řízení č. 2 hradil společnosti [redacted] za dodaný plyn, a součty plateb účtovaných účastníkem řízení č. 2 konečným odběratelům toliko za spotřebovaný plyn v jednotlivých měsících se správní orgán nezabýval. Tyto mohou odpovídat spotřebě účastníka řízení č. 2 nebo zanedbatelným účetním a zaokrouhlovacím chybám. Správní orgán je proto účastníkovi řízení č. 2 nekladl k tíži ani ku prospěchu.
- [80] Právnímu posouzení postupu, při němž účastník řízení č. 1 v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 konečným odběratelům v [redacted] účtoval dodávky plynu spolu s provozními náklady se správní orgán obšírně věnoval výše v tomto rozhodnutí. Postup účastníka řízení č. 2 v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 byl *de facto* totožný. Na dřívější postup účastníka řízení č. 1 právně i fakticky navazoval. Správní orgán z tohoto důvodu, i proto, že rozhodná ust. energetického zákona 2020 a energetického zákona 2021 se nelišila, v podrobnostech právního posouzení skutku účastníka řízení č. 2 odkazuje na část IV. III. tohoto rozhodnutí. Zde ve zkratce uvádí, že:
- účastník řízení č. 2 správnímu orgánu nepředložil žádný doklad o konkrétních nákladech spojených s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení. Správní orgán proto nemůže učinit závěr o tom, zda účastníkovi řízení č. 2 takové náklady vůbec vznikly, v jaké výši, zda byly oprávněné a zda byly kryty provozními náklady účtovanými konečným odběratelům. Účastníkem řízení č. 2 předložené excelové tabulky obsahující údajné náklady spojené s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení v období let 2019 a 2020 správní orgán nepovažuje za věrohodné. Bez dokladů o konkrétních platbách údajných nákladů nelze tvrzení účastníka řízení č. 2 nijak verifikovat a posoudit jejich vztah k oprávněným nákladům podle výkladového stanoviska. Správní orgán proto považuje provozní náklady účtované účastníkem řízení č. 2 v plném rozsahu za jeho zisk;
 - účastník řízení č. 2 byl v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 podnikatelem, neboť byl zapsán v obchodním rejstříku;
 - činnost účastníka řízení č. 2 v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 lze označit za podnikání, neboť tato naplňuje znaky podnikání podle ust. § 420 občanského zákoníku;
 - postup, kdy účastník řízení č. 2 bez licence na obchod s plynem či distribuci plynu konečným odběratelům v [redacted] spolu s provozními náklady, fakticky ziskem, považuje správní orgán za závadný. K jeho odstranění by bývalo bylo nutné, aby jej účastník řízení č. 2 realizoval jakožto osoba oprávněná podle licence na obchod s plynem nebo na distribuci plynu.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku účastníka řízení č. 1

- [81] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení č. 1 byla naplněna formální stránka trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, když účastník řízení č. 1 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona 2020 podnikal v energetickém odvětví bez licence na obchod s plynem nebo licence na distribuci plynu.
- [82] Správní orgán má dále za to, že jednání účastníka řízení č. 1 naplnilo znaky tzv. trvajících přestupku. Představovalo vyvolání a následné udržování protiprávního stavu. Ten spočíval v podnikání bez licence na obchod s plynem nebo na distribuci plynu na území České republiky v celém období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020. K posouzení povahy přestupku účastníka řízení č. 1 jako

přestupku trvajících správní orgán přiměřeně odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-13 ze dne 31. května 2007. Zde Nejvyšší správní soud popsal, že „*trvajícím trestným čin se posuzuje jako jediné jednání, které trvá tak dlouho, dokud je protiprávní stav udržován. Jeho podstatným znakem je, že se postihuje právě ono udržování protiprávního stavu. Tím se tento trestný čin odlišuje od poruchového deliktu, jímž se také způsobuje protiprávní stav, který může trvat delší dobu, ale nepostihuje se jeho udržování (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 8 Tdo 1161/2006, dostupné na www.nsoud.cz).* Provozování linkové osobní dopravy bez licence představuje svojí charakteristikou delikt obdobný trvajícím trestnému činu. Zahájením provozování dopravy je nastolen protiprávní stav, který trvá po celou dobu, kdy provozovatel nedisponuje licencí. Otázka, zda je provozována linka jediná, či zda je linek více, a doba, po kterou je protiprávní stav udržován (tj. po kterou je doprava provozována) může mít vliv na výši ukládané sankce, nemění však charakteristiku správního deliktu“. Zde citované závěry Nejvyššího správního soudu týkající se povahy provozování linkové osobní dopravy bez vyžadované licence správní orgán analogicky aplikuje na povahu podnikání v energetických odvětvích bez vyžadované licence. Pokud účastník řízení č. 1 podnikal v energetických odvětvích bez udělené licence, vyvolal tím protiprávní stav, který pokračující podnikatelskou činností udržoval. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

- [83] V daném případě, kdy účastník řízení č. 1 podnikal v energetickém odvětví bez udělené licence na území České republiky po dobu jedenácti měsíců, došlo k naplnění materiální stránky uvedeného přestupku, neboť byl narušen zájem společnosti na regulaci energetického odvětví a na tom, aby energetická zařízení byla provozována odborně při dodržování bezpečnosti daného provozu, resp. i konstantnosti dodávek. Deliktním jednáním účastníka řízení č. 1 došlo k situaci, kdy tento naplnil zákonné podmínky pro povinnost získání licence na obchod s plynem nebo na distribuci plynu, nicméně účastník řízení č. 1 potřebnou licenci v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 nedisponoval.
- [84] Na účastníka řízení č. 1 se tak nevztahovaly povinnosti, jež plynou ze zákona každému držiteli licence, tj. např. povinnosti uvedené v ust. § 11 či ust. § 61 odst. 2 energetického zákona 2020. Stejně tak měl Úřad omezenější pravomoci, co se týče výkonu dozoru podle platných předpisů, a hrozilo tak zneužití libovůle účastníka řízení č. 1, což mohlo vést k poškození trhu s plynem. Koneční odběratelé byli v důsledku jednání účastníka řízení č. 1 nuceni hradit vyšší ceny za odebraný plyn, než kdyby jim plyn účastník řízení č. 1 skutečně pouze rozúčtoval analogicky podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020.
- [85] Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [86] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení č. 1, kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020 (společenská škodlivost jednání účastníka řízení č. 1 je vyšší než nepatrná).

IV. VI. Formální a materiální stránka přestupku účastníka řízení č. 2

- [87] Posouzení formální a materiální stránky přestupku účastníka řízení č. 1, skutkově spočívajícího v tom, že účastník řízení č. 1 v období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 konečným odběratelům

v průmyslovém areálu Pražská účtoval dodávky plynu spolu s provozními náklady se správní orgán obšírně věnoval výše v tomto rozhodnutí. Postup účastníka řízení č. 2 v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 byl *de facto* totožný. Na dřívější postup účastníka řízení č. 1 právně i fakticky navazoval. Správní orgán z tohoto důvodu, i proto, že rozhodná ust. energetického zákona 2020 a energetického zákona 2021 se nelišila, také v tomto případě v podrobnostech týkajících se naplnění formální a materiální stránky přestupku účastníka řízení č. 2 odkazuje na část IV. V. tohoto rozhodnutí. Toliko ve zkratce zde proto uvádí, že:

- a. účastník řízení č. 2 svým postupem naplnil formální stránku trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2021, když v rozporu s ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona 2021 podnikal v energetických odvětvích na území České republiky v období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 bez licence na obchod s plynem nebo licence na distribuci plynu;
- b. materiální stránka předmětného přestupku byla rovněž naplněna, když účastník řízení č. 2 narušil zájem společnosti na regulaci energetického odvětví a na tom, aby energetická zařízení byla provozována odborně při dodržování bezpečnosti daného provozu, resp. i konstantnosti dodávek. Rovněž platí, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat;
- c. jednání účastníka řízení č. 2 naplnilo znaky tzv. trvajících přestupku spočívajících v podnikání bez licence na obchod s plynem nebo na distribuci plynu na území České republiky v celém období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021.

IV. VII. Odpovědnost účastníka řízení č. 1 za přestupek

- [88] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení č. 1 odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, vyplývá, že nenastala žádná objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení č. 1 z vytykaného přestupku.
- [89] Lze uzavřít, že účastník řízení č. 1 se dopustil spáchání trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, za který je také odpovědný.

IV. VIII. Odpovědnost účastníka řízení č. 2 za přestupky

- [90] Ve vztahu ke skutkům vytykaným účastníkovi řízení č. 1 se správní orgán zabýval možným přechodem odpovědnosti na účastníka řízení č. 2.
- [91] Odpovědnost za přestupek účastníka řízení č. 1 na účastníka řízení č. 2 jakožto jeho právního nástupce po uskutečnění výše popisované přeměny s rozhodným dnem 1. ledna 2020 podle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přešla. Správní orgán se rovněž zabýval tím, zda v důsledku tohoto přechodu trvá i odpovědnost účastníka řízení č. 1. Protože nenastala žádná ze skutečností, s nimiž zákon o odpovědnosti za přestupky spojuje zánik odpovědnosti, tato vzhledem k účastníkovi řízení č. 1 nadále existuje.
- [92] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení č. 2 odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [93] Z podstaty věci nemohly u účastníka řízení č. 2 existovat liberační důvody vzhledem k odpovědnosti za skutky účastníka řízení č. 1 (účastník řízení č. 2 v rozhodné době neexistoval). Správní orgán

neshledal ani existenci liberačních důvodů vzhledem k odpovědnosti účastníka řízení č. 2 za skutky, kterých se účastník řízení č. 2 dopustil sám.

- [94] Lze uzavřít, že účastník řízení č. 2 je odpovědný za souběh dvou trvajících přestupků, jak je popsáno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

IV. IX. Návrhy a námitky účastníka řízení č. 1 a jejich vypořádání

- [95] Správní orgán se v této části rozhodnutí zabývá právní argumentací, kterou účastník řízení č. 1 uplatňoval v řízení původně vedeném pod sp. zn. OSR-01934/2022-ERU. Po spojení tohoto řízení s řízením vedeným pod sp. zn. OSR-15782/20202-ERU do nadepsaného společného řízení účastník řízení č. 1 svou právní argumentaci nedoplnil.
- [96] Účastník řízení č. 1 namítal, že jeho jednání nevykazovalo znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, neboť na jeho straně nešlo o podnikání v energetických odvětvích. V jeho postupu při rozúčtování dodávek plynu absentovaly přinejmenším dva atributy podnikatelské činnosti, a to záměr činit tak soustavně a provozovat předmětnou činnost ziskově. Absenci záměru účastníka řízení č. 1 soustavně dodávat plyn do [REDAKCE] dokládá vyčlenění rozvodů do společnosti Areal Blansko LDS a.s. O nedostatku záměru účastníka řízení č. 1 provozovat odběrné plynové zařízení za účelem dosažení zisku svědčí skutečnost, že nad rámec skutečné ceny odebraného plynu byl účtován pouze poměrný podíl na nákladech na správu a údržbu odběrného plynového zařízení. Ten byl stanoven procentním poměrem z nákladů vynaložených na správu a údržbu odběrného plynového zařízení za předcházející kalendářní rok.
- [97] Účastník řízení č. 1 dále poukázal na diskriminační přístup Úřadu. Ten v cenových předpisech stanovoval licencovaným provozovatelům distribučních soustav ceny za distribuci elektrické energie paušálními sazbami. Naproti tomu po účastníkovi řízení č. 1 Úřad požadoval doložení skutečného vynaložení nákladů na správu odběrného plynového zařízení. Provozní náklady účtované účastníkem řízení č. 1 navíc byly oproti distribučním sazbám stanoveným Úřadem v cenových předpisech výrazně nižší. Úřad tedy podle názoru účastníka řízení č. 1 tohoto oproti licencovaným provozovatelům distribučních soustav diskriminoval a postupoval nad rámec výkladového stanoviska, neboť tento dokument stanoví pouze takové omezení, které spočívá v tom, že součet jednotlivých podílů nákladů na nákup elektřiny rozúčtovaných na jednotlivé konečné odběratele, včetně podílu za spotřebu odběratele samotného, nesmí překročit celkové náklady na nákup elektřiny odběratelem. Účastníkovi řízení č. 1 podle jeho vyjádření předmětné provozní náklady vznikat přirozeně musely. Správní orgán rovněž podle účastníka řízení č. 1 účelově a nepřesvědčivě vyhodnotil, že držitel licence na distribuci plynu podléhá větší právní regulaci oproti účastníkovi řízení č. 1 jako zákazníkovi.
- [98] Účastník řízení č. 1 rovněž namítal, že jeho postup při účtování provozních nákladů byl v souladu s výkladovým stanoviskem. Účastník řízení č. 1 trvá na tom, že jeho interpretace výkladového stanoviska není příliš extenzivní. Oprávnění účtovat náklady spojené s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení není nutno vykládat restriktivně. Závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 15. listopadu 2001, z řízení vedeného po sp. zn. I. ÚS 144/2000, na danou věc nedopadají, neboť se týkají výjimky z obecné místní příslušnosti soudu. Závěr správního orgánu, že nelze náklady na provoz a údržbu odběrného zařízení účtovat procentním poměrem ze skutečných nákladů vykázaných za předchozí období, postrádá oporu ve výkladovém stanovisku.
- [99] Správní orgán rovněž podle účastníka řízení č. 1 při posuzování souladu postupu účastníka řízení č. 1 s právními předpisy překročil meze správního uvážení a dopustil se úřední libovůle.
- [100] V neposlední řadě účastník řízení č. 1 vzhledem k určení výše jemu případně uložené pokuty uvedl, že bylo nutné v této zohlednit, že společnost [REDAKCE] (dále též jen „[REDAKCE]“), [REDAKCE] sídlem [REDAKCE] (dále též jen „[REDAKCE]“), a [REDAKCE] jakožto koneční odběratelé plynu [REDAKCE] tvořily

v rozhodné době s účastníkem řízení č. 1 koncern. Hodlá-li správní orgán při určování výše vyměřené pokuty vycházet ze sumy provozních nákladů účtovaných konečným odběratelům plynu, má přitom zohlednit i tuto skutečnost.

- [101] K postavení účastníka řízení č. 1 jakožto podnikatele i k povaze jeho činnosti se Úřad obšírně vyjadřoval již výše v tomto rozhodnutí. Na tomto místě tedy shrnuje, že v jednání účastníka řízení č. 1 spatřuje naplnění všech znaků podnikatelské činnosti podle ust. § 420 občanského zákoníku. Fakt, že účastník řízení č. 1 původně plánoval rozvody plynu v průmyslovém areálu Pražská převést trvale na společnost Areal Blansko LDS a.s. na soustavnosti jeho činnosti a záměru nic nezmění. Ostatně sám účastník řízení č. 1 zpětný převod rozvodů plynu na svou osobu potvrdil. Realizace dodávek plynu v rozhodném období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020 probíhala nepřetržitě. Soustavnost neznámá úplnou trvalost a pravidelnost, ale je protikladem ojedinečnosti, výjimečnosti, mimořádnosti. Faktury a smlouvy dokládající realizaci dodávek a rozúčtování plynu prokazují, že účastník řízení č. 1 při realizaci dodávek postupoval nikoli nahodile nebo výjimečně, avšak zcela cíleně. V rozsudku č. j. 6 Af 20/2020-32 ze dne 19. srpna 2021 Městský soud v Praze mj. konstatoval, že *„soustavnost výkonu podnikatelské činnosti neznámá, že výdělečná činnost musí být ze strany podnikatele vykonávána nepřetržitě nebo trvale. Naproti tomu nebude možné za soustavnost považovat takové provozování výdělečné činnosti, kterou má osoba záměr provozovat jen zcela nahodile nebo výjimečně“*. I při zohlednění těchto judikatorních závěrů má správní orgán za to, že záměr vykonávat předmětnou činnost soustavně byl v případě posuzované činnosti účastníka řízení č. 1 naplněn.
- [102] Správní orgán má stejně tak za to, že účastník řízení č. 1 předmětnou činnost prováděl za účelem dosahování zisku. Výše v tomto rozhodnutí správní orgán popisuje, že pakliže účastník řízení č. 1 nijak nedoložil fakticitu svých údajných provozních nákladů a předmětné poplatky oproti tvrzeným skutečně vynaloženým nákladům svým odběratelům ani nijak nevyúčtoval, správní orgán tyto poplatky považuje za zisk účastníka řízení, a to v celé výši 491 132,08 Kč. Pakliže poplatky účastník řízení č. 1 od konečných odběratelů plynu soustavně vybíral, činil tak podle správního orgánu za účelem dosahování zisku. Správní orgán konečně dodává, že tyto závěry jsou zcela v souladu s jeho dosavadní rozhodovací praxí, zavedenou v rozhodnutích č. j. 00956-23/2019-ERU ze dne 30. listopadu 2020, ve spojení s rozhodnutím č. j. 00956-31/2019-ERU ze dne 11. ledna 2022. Na existenci těchto vydaných rozhodnutí i jejich význam pro posouzení nadepsané věci přitom správní orgán oba účastníky řízení před vydáním tohoto rozhodnutí upozorňoval. I tuto námitku účastníka řízení č. 1 proto správní orgán považuje za nedůvodnou
- [103] Údajný diskriminační přístup vůči účastníkovi řízení č. 1 Úřad odmítá. Namítané srovnání účastníka řízení č. 1 s licencovanými provozovateli distribučních soustav je nepřiléhavé. Tyto subjekty svou činnost provozují právě na základě Úřadem udělené licence, podléhají zvýšené právní regulaci i dozorovým pravomocem Úřadu. Rozdíly v právní regulaci činnosti zákazníka a licencovaného provozovatele distribuční soustavy jsou zjevné z energetického zákona 2020. Zatímco zákazník ke své činnosti nepotřebuje licenci, provozovatel distribuční soustavy ji z povahy věci potřebuje. Podmínky pro udělení licence, včetně podmínek pro její zánik, jsou upraveny v ust. § 5 a násl. energetického zákona 2020. Na zákazníka toliko rozúčtovávajícího dodávky plynu konečným odběratelům se tyto nevztahují. Rovněž katalog povinností provozovatele distribuční soustavy podle ust. § 59 a § 59a energetického zákona 2020 je oproti povinnostem zákazníka podle ust. § 62 energetického zákona 2020 obsahově nesrovnatelně širší (jednotlivě zde opisovat konkrétní povinnosti obou subjektů považuje správní orgán za nadbytečné, obzvláště při zohlednění skutečnosti, že účastník řízení č. 1 je profesionálním podnikatelem a v řízení je zastoupen advokátem). Právní regulace činností provozovatele distribuční soustavy je proto oproti zákazníkovi značně výraznější. Podstatným rozdílem v postavení obou subjektů pak je, že provozovatel distribuční soustavy z povahy věci podniká, zatímco zákazník rozúčtováváním odebraného plynu podnikat *de lege lata* nemůže. Stanovili Úřad v cenových předpisech ceny za distribuci elektrické energie nebo plynu paušálními sazbami, činí tak právě vůči licencovaným distributorům – podnikatelům v oblasti podléhající popisované zvýšené právní regulaci. Účastník řízení č. 1 naproti tomu licencovaným distributorem plynu není. Tím se jeho právní postavení od takových subjektů odlišuje. Přirozeně proto Úřad nemůže posuzovat stejným způsobem distribuční sazby účtované licencovanými provozovateli distribuční soustavy

a provozní náklady účastníka řízení č. 1 formálně vystupujícího jako zákazník, který odebíranou komoditu má toliko rozúčtovat, neboť se jedná o subjekty v diametrálně odlišném postavení. Tím spíše pak v situaci, kdy účastník řízení č. 1 nikterak věrohodně nedoložil jakýkoli vztah mezi jím účtovanými provozními náklady a faktickými náklady spojenými s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v průmyslovém areálu Pražská.

- [104] Úřad zde tedy uzavírá, že je naopak povinností účastníka řízení č. 1 fakticitu vlastních údajných provozních nákladů prokázat, pakliže tvrdí, že postupuje toliko podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona 2020, které umožňuje odebraný plyn poskytovat a rozúčtovat jiné osobě. Výjimku z pravidla (tj. z povinnosti mít pro distribuci plynu nebo obchod s plynem licenci) je třeba vykládat restriktivně. Jelikož bylo zjištěno, že účastník řízení č. 1 cenu nakoupeného plynu navyšuje, bylo na něm, aby prokázal, že ji navyšuje toliko o náklady související s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení. Je přitom především v jeho zájmu, aby tyto náklady doložil a tím prokázal, že na tuto svou činnost nepotřebuje licenci. V opačném případě Úřadu nezbyvá, než na jeho činnost nahlížet jako na podnikání v energetických odvětvích.
- [105] Závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 15. listopadu 2001, z řízení vedeného pod sp. zn. I. ÚS 144/2000, jsou pro danou věc zcela přílehavé. Ústavní soud zde vyložil, že výjimky z obecných zákonných zásad je nutné vykládat restriktivně. Není rozhodující, že v předmětném rozhodnutí se Ústavní soud zabýval místní příslušností obecného soudu. Klíčový je zmíněný interpretační princip, tedy, že zákonné výjimky je nutno vykládat restriktivně. Tento princip se prolíná napříč výkladem právního řádu ze strany příslušných soudů. Např. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. srpna 2020, č. j. 10 As 115/2020-44 vyslovil, že „*stěžovatelka má pravdu již v tom, že výklad žalovaného a městského soudu je v rozporu s obecnou interpretační zásadou, podle níž je výjimky z pravidla třeba vykládat restriktivně (srov. obecně např. nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, č. 172/2001 Sb. ÚS), resp. je výjimky z pravidla nutné vykládat v souladu s jejich textem a účelem*“. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 3. září 2021, č. j. 8 Afs 151/2021-36. Úřad tedy nemůže výkladové stanovisko, stanovící výjimku z obecného pravidla určujícího, že zákazník je oprávněn jiným zákazníkům odebíraný plyn toliko rozúčtovat, bez přiřázky dalších nákladů, vykládat tak extenzivně, že jakékoli náklady, které zákazník označí za „*provozní náklady*“ jsou bez dalšího považovány za přípustné ve smyslu výkladového stanoviska. Tento extenzivní výklad by byl v přímém rozporu s popisovanou a soudy konstantně prosazovanou interpretační zásadou. Správní orgán se tedy nedopouští úřední libovůle, naopak postupuje striktně podle platných právních předpisů a vydaného výkladového stanoviska, které interpretuje judikatorně aprobovanou výkladovou metodou.
- [106] Nepřípustnou úřední libovůlí vymykající se zákonnému správnímu uvážení by tak naopak bylo, kdyby Úřad účastníkem řízení č. 1 účtované provozní náklady bez jakéhokoli věrohodného důkazu o jejich oprávněnosti uznal jako oprávněné ve smyslu výkladového stanoviska. Byť jen část z účtovaných provozních nákladů by za oprávněné Úřad jinak než využitím úřední libovůle označit nemohl, neboť účastník řízení č. 1 mu žádné věrohodné důkazy o svých nákladech spojených s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení nepředložil.
- [107] Výši sankce vyměřené účastníkovi řízení č. 1 správní orgán podrobně odůvodní níže v části V. I. tohoto rozhodnutí. Tam rovněž vypořádá námitku účastníka řízení č. 1 týkající se jeho koncernového propojení s některými z konečných odběratelů plynu v průmyslovém areálu Pražská.

IV. X. Návrhy a námitky účastníka řízení č. 2 a jejich vypořádání

- [108] Účastník řízení č. 2 ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí v nadepsaném řízení předně odkázal na svá dřívější podání ze dne 15. března 2022 a 31. března 2022 učiněná v rámci šetření vedeného pod sp. zn. 02227/2022-ERU. V nich popisoval, že faktury k vyúčtování dodávek plynu konečným odběratelům v [REDAKCE] vystavoval až od měsíce prosince 2020. Před ním tak činil účastník řízení č. 1 jakožto jeho právní předchůdce. Měl tak činit na základě propočtu skutečných provozních nákladů za předcházející kalendářní rok. Od podzimu 2020 pak tyto

provozní náklady měly být účtovány pouze odběratelům energií v průmyslovém areálu Pražská, nikoli nájemníkům nemovitostí v areálu. Provozní náklady nad rámec plateb za samotné dodávky plynu účastník řízení č. 2 účtoval pod vlivem svého bývalého vedení. Od 15. března 2021 účastník řízení č. 2 tyto provozní náklady neúčtoval.

- [109] Účtované provozní náklady nepředstavovaly podle účastníka řízení č. 2 jeho zisk, neboť vždy vycházely ze skutečných nákladů za předcházející kalendářní rok. Každoročním vyhodnocováním bylo zjišťováno, že výše vybraných provozních nákladů byla nižší nebo rovna skutečně vynaloženým nákladům a jejich účtování tedy nemělo představovat zisk účastníka řízení č. 2 ani účastníka řízení č. 1, jakožto jeho právního předchůdce.
- [110] Účastník řízení č. 2 dále uvedl, že nějaké náklady s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení nepochybně vznikaly a z logiky věci nutně vznikat musely. Podle účastníka řízení č. 2 je na správním orgánu, aby prokázal, která část z prostředků vybraných jako provozní náklady od konečných odběratelů s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení fakticky s provozem a údržbou odběrného místa spojena nebyla. Opačný přístup správního orgánu by byl v rozporu se zásadou presumpce nevinny.
- [111] Účastník řízení č. 2 rovněž zdůraznil, že se jemu vytýkaných skutků dopouštěl pod vlivem bývalého akcionáře i statutárního orgánu. Aktuální akcionář účastníka řízení č. 2 tyto praktiky nemohl nijak ovlivnit. Po převzetí účastníka řízení č. 2 jeho aktuální akcionář zavedenou praxi zastavil.
- [112] Skutek účastníka řízení č. 1 pak účastníkovi řízení č. 2 nemá být kladen k tíži, neboť tento v rozhodné době neexistoval. Osoby, které se tohoto skutku jménem účastníka řízení č. 1 dopouštěly, se nikdy nestaly zaměstnanci účastníka řízení č. 2. Tyto skutečnosti jsou podstatné pro posouzení naplnění subjektivní stránky přestupku účastníka řízení č. 1 posuzovaného v nadepsaném řízení.
- [113] Účastník řízení č. 2 také shledává nesprávným postup správního orgánu, který pro tentýž skutek (spočívající v účtování provozních nákladů v období od prosince 2019 do října 2020) paralelně stíhá účastníka řízení č. 1 i účastníka řízení č. 2. Skutek oběma účastníkům řízení současně podle účastníka řízení č. 2 přičítat nelze.
- [114] Jednání vytýkané účastníku řízení č. 2 pak nelze kvalifikovat jako trvající přestupek zahrnující období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 a posuzovaný podle znění právního předpisu účinného do 31. prosince 2021, jelikož jednání za období od 1. prosince 2020 do 31. prosince 2020 je odlišné od jednání za období od 1. ledna 2021 do 28. února 2021, a to minimálně ve výši požadovaných provozních nákladů. Jedná se tedy o samostatné skutky, z nichž každý je nutno posuzovat podle znění právních předpisů účinném v době, kdy k nim došlo.
- [115] Ač účastník řízení č. 2 vzhledem k uvedeným námitkám považuje vedení přestupkového řízení proti své osobě za nedůvodné, při případném ukládání sankce by měl správní orgán zohlednit skutečnosti popsané v jeho námitkách, jakož i časový odstup od tohoto jednání, délku řízení ze strany správního orgánu, včetně předcházejícího šetření, dosavadní bezúhonnost účastníka řízení č. 2 a rovněž, že tento po změně akcionáře a statutárního orgánu svého jednání sám od sebe zanechal a nadále v něm nepokračuje.
- [116] Správní orgán předně vypořádává námitku účastníka řízení č. 2 spočívající v tom, že provozní náklady účtované jím nebo účastníkem řízení č. 1 jako jeho právním předchůdcem vždy vycházely ze skutečných nákladů za předcházející kalendářní rok a byly menší nebo rovny nákladům, které ten či onen účastník řízení fakticky vynaložil. Správní orgán nemůže tomuto tvrzenému postupu odepírat logiku. Pakliže však žádný z účastníků řízení na podporu svých tvrzení správnímu orgánu nepředložil žádný věrohodný doklad o bytí jediném skutečném nákladu spojeném s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení, správnímu orgánu nezbylo, než toto tvrzení považovat za nevěrohodné. Kdyby bylo pravdivé, účastníci řízení by správnímu orgánu nepochybně příslušné doklady předložili. Správní orgán by pak byl schopen důkazně podložené náklady porovnat s provozními náklady

účtovanými konečným odběratelům v [REDAKCE]. Jelikož však účastníci řízení žádné doklady o nákladech spojených s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení nepředložili, správní orgán nemohl nenabýt dojmu, že pokud takové náklady účastníkům řízení vůbec vznikaly, tak nesouvisely s provozními náklady fakturovanými konečným odběratelům plynu.

- [117] Správní orgán nesouhlasí s tím, že by jeho popsaná úvaha byla v rozporu s principem presumpce nevinny, který se aplikuje v přestupkovém řízení. Jak je výše podrobně popsáno, příjem účastníků řízení z provozních nákladů účtovaných nad rámec plateb za samotný plyn je nesporný. Otázka, zda tomuto příjmu odpovídají faktické náklady účastníků řízení spojené s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení, není otázkou viny (otázkou právní), ale otázkou skutkovou, s níž se správní orgán podrobně vypořádal výše v tomto rozhodnutí. Příslušné skutkové zjištění správního orgánu, tedy že účtované provozní náklady představovaly zisk účastníků řízení, pak ve spojení s ostatními skutkovými zjištěními správní orgán posoudil tak, že se účastníci řízení dopustili vytýkaných přestupků.
- [118] Vyjádřeno jinými slovy, správní orgán vinu účastníků řízení nepresumoval. V důsledku jejich pasivity co do předkládání důkazů na podporu jejich skutkových tvrzení však správní orgán těmto tvrzením neuvěřil a z toho pak vyvodil příslušné důsledky při právním posouzení věci. Princip presumpce nevinny ani jiné principy ovládající přestupkové řízení neznamenaají, že správní orgán je povinen uvěřit všem tvrzením osob obviněných z přestupku, obzvláště za situace, kdy tato tvrzení nejsou nijak důkazně podložena, a samovolně za účastníky řízení konstruovat jejich procesní obranu bez jakékoli důkazní opory. V této souvislosti správní orgán odkazuje na ustálené závěry judikatury Nejvyššího správního soudu. Ten se v obdobném duchu vyjádřil např. v rozsudku ze dne 28. února 2013, č. j. 5 As 64/2011-66. Tam popsal, že „i když je přestupkové řízení ovládáno mj. zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací, nezabývá to, vzhledem k dikci § 52 správního řádu, účastníka řízení povinností označit důkazy na podporu svých tvrzení. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že povinnost vyplývající z § 52 správního řádu nelze vykládat v tom smyslu, že na účastníkovi řízení leží břemeno tvrzení a následně i důkazní břemeno ohledně zjišťovaných skutečností; je však povinen prokázat, co sám tvrdí, pokud má správní orgán právě z jeho tvrzení vycházet“. V rozsudku ze dne 23. února 2021, č. j. 7 As 293/2018-19, pak Nejvyšší správní soud dokonce vyjádřil, že „i když jsou správní orgány vázány § 50 odst. 3 správního řádu, a jsou tak povinny zjistit i bez návrhu veškeré rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být uložena povinnost, současně nesmí v řízení o jiném správním deliktu přehlížet důkazní břemeno pachatele, které pachatel jiného správního deliktu jako účastník řízení nese, pokud jde o prokázání jeho vlastních tvrzení (§ 52 správního řádu)“. Správní orgán tedy shrnuje, že námitka účastníka řízení č. 2 je nedůvodná. Protože žádný z účastníků řízení nepředložil jediný věrohodný důkaz o tom, že by mu oprávněné náklady spojené s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v [REDAKCE] vznikly a souvisely s provozními náklady účtovanými konečným odběratelům plynu, správní orgán zcela v souladu se správním řádem, zákonem o odpovědnosti za přestupky i zavedenou rozhodovací praxí účastníky řízení účtované provozní náklady v plném rozsahu vyhodnotil jako zisk účastníků řízení.
- [119] Personální obsazení akcionáře i statutárního orgánu účastníka řízení č. 2 není pro posouzení jeho viny za vytýkaná jednání rozhodující. Byť lze lidsky pochopit „svízelnost“ situace, kdy právnická osoba změní svého akcionáře i obsazení statutárního orgánu, a i tak nese odpovědnost za jednání jejího předchozího vedení, právě toto je podstatou samotné existence právnických osob a jejich přestupkové i jiné odpovědnosti (viz např. ust. § 151 občanského zákoníku, nebo ust. § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky). Druhou stranou této pomyslné mince mohou být nepochybně právní prostředky, kterými se právnická osoba může vůči svému bývalému vedení domáhat náhrady vzniklé újmy. Subjektivní stránku přestupku pak u účastníka řízení č. 2 zkoumat nelze, neb přestupková odpovědnost právnických osob je legislativně konstruována jako odpovědnost objektivní. I tato námitka účastníka řízení č. 2 je proto nedůvodná.
- [120] Stejně tak jsou nedůvodné i námitky směřující proti skutečnosti, že účastník řízení č. 2 je stíhán za přestupek účastníka řízení č. 1. Tato skutečnost je totiž jádrem institutu přechodu odpovědnosti právnické osoby za přestupek podle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Fakt, že právnická osoba, která se přestupku dopustila, nadále existuje, nebrání tomu, aby byla za přestupek

stíhána spolu s jejím právním nástupcem, na něhož odpovědnost podle předmětného ust. přešla. Kdyby zákonodárce chtěl paralelnímu stíhání právnické osoby jako skutečného pachatele přestupku a jejího právního nástupce zabránit, nepochybně by tuto svou vůli promítnul do ust. § 29 zákona o odpovědnosti za přestupky, stanovícího důvody zániku odpovědnosti za přestupky, event. do jiného z ustanovení uvedeného zákona. Protože zákonodárce takto neučinil, nezbyvá než uzavřít, že odpovědnost za spáchání předmětného přestupku tíží existujícího účastníka řízení č. 1 i účastníka řízení č. 2 jakožto jeho právního nástupce. Tomu odpovídá i důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky, v části věnující se ust. § 33 zákona o odpovědnosti za přestupky. V té se podává, že právním nástupnictvím se rozumí „*přeměny právnických osob nebo obdobné změny, kdy dochází k dispozici se subjektem, tzn. s právnickou osobou. (...) Otázku přeměn právnických osob upravuje jednak obecně občanský zákoník (§ 174n), jednak speciálně pro obchodní společnosti a družstva zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů. Shodně oba zákony pod pojmem přeměna rozumí fúzi, rozdělení a změnu právní formy, avšak zákon o přeměnách tento výčet rozšiřuje o převod jmění na společníka a přeshraniční přemístění sídla. Všechny případy přeměn, vyjma změny právní formy právnické osoby a přemístění sídla právnické osoby do zahraničí, což jsou přeměny právnické osoby bez právního nástupnictví, jsou zpravidla změnami právnické osoby, které s sebou nesou přechod odpovědnosti za přestupek na jednoho či více právních nástupců. (...) Avšak ne vždy taková změna musí způsobit zánik původní právnické osoby (pachatele), tak například do režimu tohoto ustanovení spadá i rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových právnických osob, kdy zůstane zachovaná i původní právnická osoba. U původní právnické osoby se pak sice o žádný přechod odpovědnosti za přestupek nejedná, neboť tato právnická osoba i nadále existuje, a je proto i nadále za spáchaný přestupek odpovědná, avšak na právnické osoby nově vzniklé, které se od ní odštěpily, odpovědnost za přestupek přechází“.* Závěr o tom, že k přechodu odpovědnosti za přestupek právnické osoby může dojít i v případech, kdy k zániku původní právnické osoby nedochází, v neposlední řadě potvrzuje i doktrína (viz VETEŠNÍK, Pavel. § 33 [Přechod odpovědnosti právnické osoby za přestupek]. In: JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 277, marg. č. 6).

- [121] Správní orgán konečně nepřisvědčil ani námitce účastníka řízení č. 2, že jemu vytýkané jednání nelze kvalifikovat jako trvající přestupek zahrnující období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021 a posuzovaný podle znění právního předpisu účinného do 31. prosince 2021. Jak se podává výše, trvajícího přestupku podle ust. § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky se dopustí pachatel, který vyvolá a následně udržuje protiprávní stav, anebo jím nevyvolaný protiprávní stav udržuje. Výše v tomto rozhodnutí je obšírně popsáno, že za protiprávní stav vyvolaný a udržovaný účastníkem řízení č. 2 považuje správní orgán odběr plynu od společnosti [REDAKCE] a jeho přerozdělování konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská spojené s fakturováním plateb provozních nákladů nad rámec účtovaných plateb za dodaný plyn. Protože veškerou fakturaci provozních nákladů účastníkem řízení č. 2 považuje správní orgán za neoprávněnou, jejich konkrétní výše ani skutečnost, že tyto nebyly fakturovány všem konečným odběratelům v [REDAKCE] pro posouzení povahy přestupku účastníka řízení č. 2 jako trvajícího nehraje žádnou roli. V postupu účastníka řízení č. 2 před koncem roku 2020 a po začátku roku 2021 správní orgán žádné okolnosti, které by popsány protiprávní stav přerušovaly, neshledal.

V. Uložení správního trestu

- [122] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [123] Jelikož energetický zákon 2020 ani energetický zákon 2021 neumožňují ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti a ani z povahy provedení vytýkaných skutků účastníků řízení těmto nelze uložit propadnutí

věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkům řízení pouze napomenutí či pokuta.

- [124] Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchaným přestupkům příelhavý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tento závěr platí i pro zde posuzovaný případ při zohlednění jeho výše popsaných skutkových a právních okolností.
- [125] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly u účastníků řízení naplněny podmínky, které by umožňovaly upuštění od uložení správního trestu. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit každému z účastníků řízení tímto rozhodnutím správní trest ve formě pokuty.
- [126] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020 i energetického zákona 2021 lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona v tom či onom rozhodném znění pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

V. I. Uložení správního trestu účastníkovi řízení č. 1

- [127] Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení č. 1. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení č. 1 jakožto pachatele.
- [128] Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [129] V ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona 2020 je uvedeno, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Úřadem. Správní orgán ke skutečnosti, že účastník řízení č. 1 podnikal bez příslušného oprávnění, při stanovení výše pokuty nepřihlížel jako k přitěžující okolnosti, a to především z důvodu zachování zásady zákazu dvojího přičítání. A to ačkoli podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence nebo jiného oprávnění považuje správní orgán s odkazem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky za velmi závažné protiprávní jednání.
- [130] Správní orgán dále posuzoval význam a rozsah následku ve smyslu ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy to, že účastník řízení č. 1 nezákonným způsobem poskytoval plyn 15 různým konečným odběratelům, považuje za skutečnost zvyšující závažnost přestupku, a to s ohledem na počet odběrných míst, který správní orgán vyhodnotil jako vysoký. Správní orgán se v této souvislosti zabýval i propojením mezi účastníkem řízení č. 1 a konečnými odběrateli plynu v průmyslovém areálu Pražská, na nějž účastník řízení č. 1 poukazoval. Účastník řízení č. 1 fakticky správně upozornil, že v rozhodné době byl koncernově propojen se společnostmi [REDACTED] a [REDACTED]. K této skutečnosti však správní orgán při určování výše ukládané sankce nepřihlédl. Podstatou přestupku vytýkaného účastníku řízení č. 1 je narušení vztahů mezi státem a trhem s energetickými odvětvími, resp. zde působícími podnikateli. K tomuto narušení nepochybně došlo, když účastník řízení č. 1 na tomto trhu neoprávněně podnikal. Obchodní společnosti s ním koncernově propojené z tohoto podnikání nevyjímaje, neb i těmto účastník řízení č. 1 provozní náklady neoprávněně účtoval, byť v jiné výši oproti jiným odběratelům. Počet konečných odběratelů proto z podstaty věci ovlivnil rozsah následků přestupku účastníka řízení č. 1, bez ohledu na jejich jiné vzájemné vztahy (právě proto, že se jednalo o platby spojené s dodávkami plynu, nikoli neidentifikovatelné peněžní toky v rámci koncernové struktury). Jinými slovy, správní orgán se při posuzování k následku vytýkaného přestupku nezabýval vztahem mezi účastníkem řízení č. 1 a konkrétními odběrateli, ale „mírou zasažení“ poměrů na trhu i vztahu mezi

státem a podnikateli v dotčeném regulovaném odvětví. Tento rozsah je dán právě počtem plyn odebírajících subjektů.

- [131] Správní orgán se zabýval také zjištěnou dobou trvání protiprávního jednání, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Doba, po kterou účastník řízení č. 1 prokazatelně podnikal v energetickém odvětví obchod s plynem nebo distribuce s plynem bez licence (tj. období od 1. prosince 2019 do 31. října 2020), je natolik dlouhá, že k ní správní orgán přihlížel jako ke skutečnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [132] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníkem řízení č. 1, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení č. 1 není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [133] Jako polehčující okolnost správní orgán rovněž shledal, že účastník řízení č. 1 s ním řádně spolupracoval v průběhu přestupkového řízení i jemu předcházejících šetření. V tomto kontextu správní orgán účastníkovi řízení č. 1 neklade k tíži, že mu tento nepředložil doklady o vynaložení nákladů spojených s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v průmyslovém areálu Pražská, které by prokazovaly oprávněnost jím účtovaných provozních nákladů. Tato skutečnost se do značné míry projevila při posouzení viny účastníka řízení č. 1, proto ji správní orgán dále k tíži účastníka řízení č. 1 nezohlednil.
- [134] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [135] Správní orgán při úvaze o výměře pokuty ukládané účastníkovi řízení č. 1 dobu, která uplynula od spáchání předmětných přestupků, délku vedeného správního řízení a jemu předcházejícího šetření nezohlednil. Správní orgán si je vědom doby, po kterou šetření vedená pod sp. zn. 02227/2022-ERU a sp. zn. 04096/2020-ERU před vedením nadepsaného řízení trvala. Na druhou stranu Úřad průběh šetření neshledává vůči účastníkovi řízení č. 1 jako nikterak nepřiměřeně zatěžující. Stejně tak nebyl účastník řízení č. 1 nepřiměřeně zatěžován samotným přestupkovým řízením, což dokládá shrnutí průběhu přestupkového řízení v části II. tohoto rozhodnutí. Nadstandardní dobu trvání správního řízení správní orgán přisuzuje složitosti celé věci včetně probíhajících šetření. Ta však nesnižuje závažnost přestupků účastníků řízení ani vzhledem k nim není polehčující okolností. V této souvislosti správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. května 2019, č. j. 9 As 56/2019-28. Zde Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou shledal námitku brojící proti tomu, že správní orgán do výše pokuty nepromítnul nepřiměřenou dobu, která uplynula od spáchání stíhaného přestupku a od zahájení přestupkového řízení, na což nereflaktoval ani správní soud. Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že „*krajský soud se s touto námitkou vypořádal v bodě 28. rozsudku tak, že zákon tuto formu zmírnění sankce nepředpokládá; navzdory tomu krajský soud provedl hodnocení přiměřenosti délky řízení a konstatoval, že s ohledem na procesní jednání žalobkyně, které bylo svou povahou obstrukční, jakož i na procesní jednání původně podezřelého z přestupku P. S., který byl členem představenstva žalobkyně, byla celková délka řízení, která nedosáhla jednoho roku, přiměřená. Nejvyšší správní soud se s hodnocením krajského soudu ztotožňuje a dále doplňuje, že přestupkové řízení je skutečně z pohledu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) řízením o trestním obvinění, nicméně z judikatury ESLP neplyne výslovný požadavek, aby smluvní státy v trestních řízeních ‚kompenzovaly‘ nepřiměřenou délku řízení zmírněním trestu nebo dokonce zastavením řízení. ‚Ačkoliv tato možnost v některých státech existuje (Švýcarsko, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Německo nebo Norsko), Soud z článku 6 Úmluvy nikdy nevyvodil právo jednotlivce na zmírnění trestu nebo zastavení řízení. Z judikatury ESLP, ani jeho předchůdce Komise, tudíž pro státy nikterak nevyplývá povinnost tuto alternativu zvolit. Stát může zvolit tento způsob kompenzace dobrovolně, zásadně se tím však nezabývá případné odpovědnosti za porušení článku 6 Úmluvy.‘ (srov. Pospíšil, I., Popovičová, L. Excesivní délka trestního řízení jako důvod pro jeho zastavení: prezidentská fikce a soudní realita. Státní zastupitelství, roč. 2013, č. 2, str. 10 – 17, a tam*

citovanou judikaturu). S ohledem na to, že tato forma ‚kompenzace‘ neplyne přímo z práva na přiměřenou délku řízení, Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že tato forma ‚kompenzace‘ porušení práva na přiměřenou délku řízení by musela být založena přímo na rozhodnutí zákonodárce, což učinil výslovně toliko pro ukládání trestů v trestním řízení“. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. května 2021, č. j. 1 As 286/2020-38, uvedl, že „délka správního řízení tak může být správním orgánem zohledněna, nejde však o úvahu, která by byla povinná, pokud správní orgán neshledá délku řízení významnou z hlediska individualizace trestu“. Jakkoli nelze postupy účastníka řízení č. 1 v přestupkovém řízení ani během šetření jemu předcházejících označit za obstrukční, správní orgán ve shodě s obecnými závěry citovaného rozsudku v tomto odstavci popisované okolnosti při výměře ukládané sankce nezohlednil.

- [136] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt (přestupek) je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [137] Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení č. 1. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení č. 1, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení č. 1. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [138] Účastník řízení č. 1 Úřadu v rámci správního řízení žádné podklady týkající se jeho aktuálních majetkových poměrů nepředložil. Z obsahu správního spisu ani veřejně dostupných informací o účastníku řízení č. 1 neměl Úřad důvod pochybovat o tom, že vyměřená pokuta pro účastníka řízení č. 1 není likvidační či nepřiměřená jeho osobním a majetkovým poměrům.
- [139] Podle judikatury musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení č. 1, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [140] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [141] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení č. 1 jakožto právnické osoby.

- [142] Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [143] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení č. 1), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení č. 1, stanovil správní orgán účastníkovi řízení č. 1 pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé spodní hranice zákonné sazby (necelá 3 %). Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující.
- [144] Správní orgán jako jedno z vodítek pro stanovení výše pokuty použil i výše zjištěný majetkový prospěch, kterého účastník řízení č. 1 svým jednáním dosáhl (tj. částku 491 132,08 Kč bez DPH). Současně platí, že není nutné pokutu ukládat toliko podle tohoto prospěchu. Především chráněným zájmem v případě předmětného přestupku není jen zabránění neoprávněného majetkového prospěchu, ale primárně řešení stavu, kdy určitá činnost má být prováděna na základě licence, k níž se vážou zákonem stanovená práva a povinnosti, ale takto vykonávána není. Část uložené pokuty tedy tvoří tento prospěch, který účastník řízení neoprávněně získal od konečných odběratelů při účtování dodávaného plynu.
- [145] Jak je obšírně popsáno výše, správní orgán vyčítá účastníkovi řízení č. 1 absenci licence pro obchod s plynem nebo pro distribuci plynu. Do vyměřené pokuty proto správní orgán zahrnul rovněž částku 50 000 Kč (podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění účinném do 10. prosince 2020 činil správní poplatek týkající se licence k obchodu s plynem 100 000 Kč, v případě licence na distribuci plynu šlo o 1 000 Kč), čímž správní orgán reflektuje represivní funkci pokuty. Pokuta byla zaokrouhlena dolů na celé tisíce Kč.
- [146] Současně byl správní orgán povinen vzít v potaz, že v přestupkovém řízení původně vedeném toliko s účastníkem řízení č. 1 pod sp. zn. OSR-01934/2022-ERU, správní orgán účastníkovi řízení č. 1 příkazem ze dne 24. června 2022, č. j. 01934-13/2022-ERU, uložil za trvajícím přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, kterého se účastník řízení č. 1 dopouštěl v období od 1. prosince 2019 do 31. května 2020 (fakticky šlo o část trvajících přestupku, za který je účastník řízení č. 1 sankcionován tímto rozhodnutím) pokutu ve výši 418 000 Kč. Vydaný příkaz byl v důsledku včasného odporu účastníka řízení č. 1 ze dne 29. června 2022 zrušen. Podle ust. § 90 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky nelze obviněnému v přestupkovém řízení navazujícím na odporem zrušený příkaz uložit vyšší pokutu, než mu byla uložena příkazem (vyjma změny právní kvalifikace skutku). V nadepsaném řízení nedošlo ke změně právní kvalifikace přestupku účastníka řízení č. 1, když oproti stavu při vydání příkazu byla ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky zjištěna toliko vyšší závažnost již dříve totožně právně kvalifikovaného přestupku. Správní orgán byl proto povinen uložit účastníkovi řízení č. 1 pokutu nejvýše 418 000 Kč.
- [147] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem 2020. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

V. II. Uložení správního trestu účastníkovi řízení č. 2

- [148] Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení č. 2. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

- [149] Správní orgán tímto rozhodnutím sankcionuje účastníka řízení č. 2 za dva přestupky, a to podle ust. 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, kterého se dopustil účastník řízení č. 1 a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2021, kterého se dopustil účastník řízení č. 2. Oba tyto přestupky správní orgán v souladu s ust. § 88 zákona o odpovědnosti za přestupky projednal ve společném řízení.
- [150] Při ukládání trestu za spáchané přestupky byl správní orgán v souladu s ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit trest podle ust. vztahujícího se na závažnější z nich, tedy za využití zásady absorpční. Absorpční zásada spočívá v tom, že trestní sazba za nejzávažnější přestupek pohlcuje sazby za přestupky mírnější (pakliže od sebe nebyly jednotlivé přestupky časově „odděleny“ pravomocným rozhodnutím správního orgánu; k takovému časovému „oddělení“ ve zde projednávaném případě nedošlo). Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Obdobně tuto zásadu popsal např. Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku č. j. 30 A 54/2020-102, ze dne 12. srpna 2021.
- [151] Co se týče hodnocení závažnosti posuzovaných 2 přestupků, správní orgán konstatuje, že je při ukládání sankce (a při použití absorpční zásady podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky) nutno zohlednit, že se jedná o opakované naplňování téže skutkové podstaty [dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona 2020, resp. Energetického zákona 2021] více skutky *de iure*.
- [152] Jestliže byl přestupek spáchán opakovaným naplňováním téže skutkové podstaty, nejedná se obecně o více různých přestupků [tedy přesněji řečeno se jedná o 2 přestupky stejného druhu (specifikované ve výroku I. a II. tohoto rozhodnutí), stejné skutkové podstaty]. Mnohdy v takových případech nelze ani dost dobře vybrat ten, který by byl nejzávažnější, když je jednáním spáchán stejný přestupek se stejnou horní hranicí sazby pokuty. Vzhledem k vázanosti ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti však správní orgán i tak závažnější přestupek účastníka řízení č. 2 určil, jak rozvádí níže.
- [153] Povaha a závažnost trvajícího přestupku je v případě účastníka řízení č. 2 podle ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky dána zejména:
- významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen;
 - významem a rozsahem následku přestupku;
 - způsobem spáchání přestupku;
 - okolnostmi spáchání přestupku; a
 - délkou doby, po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním účastníka řízení č. 2.
- [154] Oba přestupky, za něž je účastník řízení č. 2 stíhán, narušily týž zákonem chráněný zájem, tedy zájem společnosti na regulaci energetického odvětví a na tom, aby energetická zařízení byla provozována odborně při dodržování bezpečnosti daného provozu, resp. i konstantnosti dodávek. U přestupku, kterého se fakticky dopustil účastník řízení č. 1 je rozsah jeho následku nepochybně širší. Tento přestupek trval delší dobu (11 měsíců oproti 3 měsícům u přestupku fakticky spáchaného účastníkem řízení č. 2). Rozsah následků co do počtu „dotčených“ odběratelů je u rovněž výraznější u přestupku spáchaného účastníkem řízení č. 1, který provozní náklady neoprávněně účtoval většímu počtu konečných odběratelů, byť u obou účastníků řízení šlo toliko o konečné odběratele z průmyslového areálu Pražská. Okolnosti spáchání jsou podle správního orgánu u vytýkaných přestupků srovnatelné. V obou případech šlo o zajišťování dodávek plynu konečným odběratelům, kteří plyn užívali při své obchodní činnosti. Pokud se týká způsobu spáchání přestupku, správní orgán považuje za závažnější přestupek spáchaný přímo účastníkem řízení č. 2. Jak sám účastník řízení č. 2 ve svém vyjádření popsal, tento v době páchání přestupku účastníkem řízení č. 1 fakticky vůbec neexistoval a z podstaty věci jej proto nemohl nijak ovlivnit. Protiprávní stav trval déle v případě přestupku, kterého se dopustil účastník řízení č. 1. Správní orgán nad rámec okolností demonstrativně jmenovaných v ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky přihlédl i k tomu, že účastník řízení č. 2 je

za přestupek fakticky spáchaný účastníkem řízení č. 1 stíhán toliko z formálních důvodů. Fakticky se na tomto přestupku nijak nepodílel ani z něj podle zjištění správního orgánu netěžil. Vzhledem ke všem zmíněným okolnostem by správní orgán považoval za nesmyslné vyhodnotit vůči účastníku řízení č. 2 jako závažnější přestupek, kterého se dopustil účastník řízení č. 1 a na kterém se účastník řízení č. 2 nikterak nepodílel, než vlastní protiprávní jednání účastníka řízení č. 2.

- [155] Jako závažnější proto po zohlednění všech popsanych okolností správní orgán považuje přestupek, kterého se dopustil účastník řízení č. 2. Správní orgán tedy pristoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento závažnější přestupek, tzn. k uložení správního trestu podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona 2021.
- [156] Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení č. 2. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [157] Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [158] V ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona 2021 je uvedeno, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Úřadem. Správní orgán ke skutečnosti, že účastník řízení č. 2 podnikal bez příslušného oprávnění, při stanovení výše pokuty nepřihlížel jako k přitěžující okolnosti, a to především z důvodu zachování zásady zákazu dvojího přičítání. A to ačkoli podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence nebo jiného oprávnění považuje správní orgán s odkazem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky za velmi závažné protiprávní jednání.
- [159] Správní orgán dále posuzoval význam a rozsah následku ve smyslu ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy to, že účastník řízení č. 2 nezákonným způsobem poskytoval plyn 9 konečným odběratelům, považuje za skutečnost zvyšující závažnost přestupku, a to s ohledem na počet odběrných míst, který správní orgán vyhodnotil jako vysoký. Možným koncernovým (nebo obdobným) propojením mezi účastníkem řízení č. 2 a konečnými odběrateli plynu v průmyslovém areálu Pražská se správní orgán nezabýval ze stejných důvodů, jako tomu nečinil v případě účastníka řízení č. 1. V podrobnostech proto správní orgán odkazuje výše na část V. I. tohoto rozhodnutí.
- [160] Správní orgán se zabýval také zjištěnou dobou trvání protiprávního jednání, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Doba, po kterou účastník řízení č. 2 prokazatelně podnikal v energetickém odvětví obchod s plynem nebo distribuce s plynem bez licence (tj. období od 1. prosince 2020 do 28. února 2021), je natolik dlouhá, že k ní správní orgán přihlížel jako ke skutečnosti zvyšující závažnost přestupku, byť méně významné, než tomu bylo u účastníka řízení č. 1.
- [161] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníkem řízení č. 2, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení č. 2 sice nese odpovědnost za přestupek účastníka řízení č. 1, avšak toliko z formálních důvodů, jak je obšírně popsáno výše v tomto rozhodnutí. Formálně vzato se tedy účastník řízení č. 2 totožného přestupku dopustil opakovaně. Správní orgán však tento fakt nevyhodnotil jako přitěžující okolnost ve smyslu ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť jelikož v době páchaní přestupku účastníkem řízení č. 1 účastník řízení č. 2 neexistoval, nelze hovořit o jeho nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Na druhou stranu však správní orgán ve smyslu ust. § 37 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky při určování výměry pokuty účastníka řízení č. 2 přihlédl k tomu, že tento fakticky pokračoval v přestupkovém jednání účastníka řízení č. 1, byť s jednoměsíční přestávkou, k níž se správní orgán vyjádřil výše v tomto rozhodnutí.

- [162] Správní orgán naopak nepřihlédl k tomu, že vytýkaného jednání se účastník řízení č. 2 měl podle svého vyjádření dopouštět pod vlivem svého bývalého vedení (akcionáře a statutárního orgánu). Samotný fakt, že nyní účastníka řízení č. 2 řídí osoby jiné jako polehčující okolnost ani okolnost snižující závažnost spáchaného přestupku hodnotit nelze. Napojení odpovědnosti právnické osoby za jednání jejích řídicích osob je totiž samotnou podstatou existence a fungování právnických osob, jak je popsáno již výše v tomto rozhodnutí.
- [163] Stejně tak jako polehčující okolnost správní orgán nehodnotil ani to, že účastník řízení č. 2 od svého protiprávního jednání dobrovolně upustil, když konečným odběratelům plynu provozní náklady neoprávněně účtovat přestal. Upuštění od protiprávního jednání bere správní orgán jako nutný standard, kdy případné udržování protiprávního stavu by naopak bral jako okolnost přitěžující. O polehčující okolnosti by Úřad mohl uvažovat např. v případě, kdy by se účastník řízení č. 2 alespoň pokusil odstranit následky svého přestupku např. tím, že by účtované provozní náklady věrohodně vyúčtoval oproti vlastním skutečným nákladům spojeným s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení a případné přeplatky konečným odběratelům vrátil.
- [164] Správní orgán při úvaze o výměře pokuty ukládané účastníkovi řízení č. 2 dobu, která uplynula od spáchání předmětných přestupků, délku vedeného správního řízení a jemu předcházejícího šetření nezohlednil. Správní orgán si je vědom doby, po kterou šetření vedené pod sp. zn. 02227/2022-ERU před zahájením nadepsaného řízení trvalo (obdobně vzal správní orgán v potaz i šetření vedené pod sp. zn. 04096/2020 ve vztahu k účastníkovi řízení č. 1). Na druhou stranu, v rámci šetření od správního orgánu účastník řízení č. 2 obdržel toliko jednu žádost o poskytnutí podkladů, což Úřad neshledává jako nikterak nepřiměřeně zatěžující. Stejně tak nebyl účastník řízení č. 2 nepřiměřeně zatěžován samotným přestupkovým řízením, což dokládá shrnutí průběhu přestupkového řízení v části II. tohoto rozhodnutí. Nadstandardní dobu trvání správního řízení (která se projevila zejména u účastníka řízení č. 1) správní orgán přisuzuje složitosti celé věci včetně probíhajících šetření. Ta však nesnižuje závažnost přestupků účastníků řízení ani vzhledem k nim není polehčující okolností. V této souvislosti správní orgán opětovně odkazuje na výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. května 2019, č. j. 9 As 56/2019-28 a ze dne 28. května 2021, č. j. 1 As 286/2020-38. Jakkoli nelze postupy účastníka řízení č. 2 v přestupkovém řízení ani během šetření jemu předcházejících označit za obstrukční, správní orgán ve shodě s obecnými závěry citovaných rozsudků tyto okolnosti při výměře ukládané sankce nezohlednil.
- [165] Jako polehčující okolnost naopak správní orgán shledal, že účastník řízení č. 2 s ním řádně spolupracoval v průběhu přestupkového řízení i jemu předcházejícího šetření. V tomto kontextu správní orgán účastníkovi řízení č. 2 neklade k tíži, že mu tento nepředložil doklady o vynaložení nákladů spojených s údržbou a provozem odběrného plynového zařízení v průmyslovém areálu Pražská, které by prokazovaly oprávněnost jím účtovaných provozních nákladů. Tato skutečnost se do značné míry projevila při posouzení viny účastníka řízení č. 2, proto ji správní orgán dále k tíži účastníka řízení č. 2 nezohlednil.
- [166] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [167] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt (přestupek) je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [168] Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení č. 2. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení č. 2, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení

či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení č. 2. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

- [169] Účastník řízení č. 2 Úřadu v rámci správního řízení žádné podklady týkající se jeho aktuálních majetkových poměrů nepředložil. Z obsahu správního spisu ani veřejně dostupných informací o účastníku řízení č. 2 neměl Úřad důvod pochybovat o tom, že vyměřená pokuta pro účastníka řízení č. 2 není likvidační či nepřiměřená jeho osobním a majetkovým poměrům.
- [170] Podle judikatury musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [171] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [172] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení č. 2 jakožto právnické osoby.
- [173] Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [174] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení č. 2), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení č. 2, stanovil správní orgán účastníkovi řízení č. 2 pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku V. tohoto rozhodnutí, tj. u samé spodní hranice zákonné sazby (méně než 1 %). Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující.
- [175] Správní orgán jako jedno z vodítek pro stanovení výše pokuty použil i výše zjištěný majetkový prospěch, kterého účastník řízení č. 2 svým jednáním dosáhl (tj. částku 35 919,54 Kč bez DPH). Současně platí, že není nutné pokutu ukládat toliko podle tohoto prospěchu. Především chráněným zájmem v případě předmětného přestupku není jen zabránění neoprávněného majetkového prospěchu, ale primárně řešení stavu, kdy určitá činnost má být prováděna na základě licence, k níž se vážou zákonem stanovená práva a povinnosti, ale takto vykonávána není. Část uložené pokuty tedy tvoří tento prospěch, který účastník řízení č. 2 neoprávněně získal od konečných odběratelů při účtování dodávaného plynu.
- [176] Jak je obšírně popsáno výše, správní orgán vyčítá účastníkovi řízení č. 2 absenci licence pro obchod s plynem nebo pro distribuci plynu. do vyměřené pokuty proto správní orgán zahrnul částku 50 000 Kč (dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění účinném do 25. května 2021

činil správní poplatek týkající se licence k obchodu s plynem 100 000 Kč, v případě licence na distribuci plynu šlo o 1 000 Kč), čímž správní orgán reflektuje represivní funkci pokuty. Pokuta byla zaokrouhlena dolů na celé tisíce Kč.

- [177] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetického zákona. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [178] Souběžně je výroky III. a VI. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.
- [179] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je uložena pokuta, stejně tak jako náklady řízení, splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jakub Krejčí, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží:

- Společnost Areal Metra a.s., prostřednictvím JUDr. Libora Konečného, advokáta;
- Společnost Areal Blansko M1 a.s.

Příloha č. 2 k rozhodnutí č. j. 16478-9/2022-ERU ze dne 2. prosince 2022

